

**SPARKASSE BANK DD
BOSNA I HERCEGOVINA**

Finansijski izvještaji za godinu
završenu 31. decembra 2024.
i Izvještaj nezavisnog revizora

	Strana
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 8
Izvještaj o finansijskom položaju	9
Izvještaj o bilansu uspjeha	10
Izvještaj o ostalom ukupnom rezultatu	11
Izvještaj o promjenama na kapitalu	12
Izvještaj o tokovima gotovine	13
Napomene uz finansijske izvještaje	14 – 88
Dodatak:	
Godišnji izvještaj o poslovanju Banke propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine	89

Odgovornost za finansijske izvještaje

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za izradu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava je dužna pripremiti finansijske izvještaje za svaku finansijsku godinu, koji daju istinit i pošten prikaz finansijskog položaja Banke, rezultata njenog poslovanja i tokova gotovine u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, i odgovorna je za održavanje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje omogućavaju pripremu finansijskih izvještaja u bilo kojem trenutku. Uprava je općenito odgovorna za poduzimanje koraka koji su razumno dostupni radi zaštite imovine Banke i za sprečavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima i njihovu dosljednu primjenu; za donošenje odluka i procjena koje su razumne; i za pripremu finansijskih izvještaja na osnovu vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprikladno pretpostaviti da će Banka nastaviti s poslovanjem.

Uprava je odgovorna za podnošenje godišnjeg izvještaja Nadzornom odboru, zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti godišnje finansijske izvještaje za podnošenje Skupštini Banke na usvajanje.

Finansijske izvještaje na stranicama od 9 do 88 odobrila je Uprava Banke 21. marta 2025. godine za slanje Nadzornom odboru, a u ime Banke su potpisani kako slijedi:

Za i u ime Sparkasse Bank dd BiH:

Amir Softić
Predsjednik Uprave

Igor Jokić
Član Uprave

Izvještaj nezavisnog revizora

Dioničaru društva Sparkasse Bank dd Bosna i Hercegovina:

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji fer prezentuju, u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Sparkasse Bank dd Bosna i Hercegovina („Banka“) na dan 31. decembra 2024. godine, i finansijski rezultat i novčane tokove Banke za godinu završenu na taj dan, u skladu sa Zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Predmet revizije

Finansijski izvještaji Banke obuhvataju:

- Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2024. godine;
- Izvještaj o bilansu uspjeha za godinu završenu na taj dan;
- Izvještaj o ostalom ukupnom rezultatu za godinu završenu na taj dan;
- Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan;
- Izvještaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan; i
- Napomene uz finansijske izvještaje, koje sadrže informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama i druga objašnjenja.

Osnova za mišljenje

Našu reviziju obavili smo u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti u skladu s tim standardima detaljnije su opisane u sekciji Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Nezavisnost

Nezavisni smo u odnosu na Banku u skladu sa Kodeksom etičkog ponašanja za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standard za nezavisnost) izdatim od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeks), kao i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ispunili smo i naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Naš pristup reviziji

Pregled

Značajnost

- Ukupna značajnost:
3.205 hiljada bosansko-hercegovačkih konvertibilnih maraka („BAM“), što predstavlja 1% od neto imovine Banke

Ključna pitanja revizije

- Izračun ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od kredita i potraživanja od klijenata
-

Kao dio kreiranja naše revizije, utvrdili smo značajnost i procijenili rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena Uprave, kao što su, na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i kod svake revizije, obavili smo također i postupke vezano za rizik od zaobilaženja internih kontrola od strane Uprave, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare.

Prilagodili smo obim revizije sa ciljem da obezbjedimo primjenu dovoljnih procedura za potrebe izražavanja mišljenja o finansijskim izvještajima kao cjelini, pri čemu smo vodili računa o strukturi Banke, računovodstvenim procesima i sistemima kontrola, kao i djelatnosti u kojoj Banka posluje.

Značajnost

Na obim naše revizije uticala je primjena načela značajnosti. Revizija je kreirana na način da se stekne razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže značajna pogrešna prikazivanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati kao posljedica prevare ili greške. Pogrešna prikazivanja se smatraju značajnim ukoliko se opravdano može očekivati da bi ona mogla, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke donesene na osnovu finansijskih izvještaja.

Na osnovu naše profesionalne prosudbe, definisali smo određene kvantitativne pragove značajnosti, kao i nivo opšte značajnosti Banke za finansijske izvještaje kao cjelinu, kao što je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, uz kvalitativne faktore, pomogli u određivanju obima revizije, vrste, vremenskog okvira i obima revizijskih procedura, kao i utvrđivanju efekata pogrešnih prikazivanja, ukoliko postoje, pojedinačno ili zbirno, na finansijske izvještaje kao cjelinu.

Nivo opšte značajnosti	3.205 hiljade BAM
Osnov za definisanje	1% od neto imovine Banke
Obrazloženje za primijenjeni nivo značajnosti	U kontekstu strukture dioničara Banke, koja je u cjelosti u vlasništvu međunarodne grupacije, i uzimajući u obzir interese ostalih ključnih zainteresovanih strana – regulatora, deponenata, povjerilaca i drugih – čiji primarni fokus je kapitalna adekvatnost Banke i sposobnost da izmiruje svoje obaveze, smatramo odgovarajućim da značajnost bude određena u odnosu na kapitalne resurse Banke, koristeći neto imovinu kao ekvivalent za kapital u svrhu određivanja značajnosti. S obzirom na vlasničku strukturu, poziciju Banke na tržištu i druge faktore, zaključili smo da je određivanje praga od 1% prikladno.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila od najvećeg značaja prilikom obavljanja naše revizije finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, kao i pri formiranju našeg mišljenja, te o njima ne izražavamo posebno mišljenje.

Ključno pitanje revizije

Kako smo pristupili ključnom pitanju revizije

Izračun ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od kredita i potraživanja od klijenata

Pogledati Napomenu 33 Upravljanje rizicima, Napomenu 3 Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori procjene, Napomenu 21 Umanjenje vrijednosti i rezervisanja i Napomenu 7 Finansijska imovina po amortizovanom trošku uz finansijske izvještaje za detaljne informacije o očekivanim kreditnim gubicima („ECL“) od kredita i potraživanja od klijenata.

Na dan 31. decembar 2024. godine, bruto krediti i potraživanja od klijenata i ispravka vrijednosti za ECL iznosili su 1.598.387 hiljada BAM, odnosno 76.162 hiljada BAM.

Fokusirali smo se na ovo područje tokom revizije zbog značajnosti iznosa koji su uključeni u finansijske izvještaje, kao i zbog toga što Uprava donosi složene i subjektivne procjene o izračunu ECL-a, što ga čini složenim područjem računovodstva.

Za kredite u Fazi 1, ispravke vrijednosti za ECL se obično zajednički mjere u iznosu jednakom ECL-u za period od 12 mjeseci. Ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, ispravke vrijednosti ECL mjere se kao ECL tokom trajanja ugovora. Za kredite u statusu nezmirivanja obaveza za koje se smatra da nisu pojedinačno značajni, ECL se procjenjuje na grupnom nivou.

U svim gore navedenim slučajevima ECL se određuje koristeći ključne pretpostavke kao što su vjerovatnoća da klijent počne sa kašnjenjem u plaćanju i dođe u status nezmirivanja obaveza („PD“), definicija značajnog povećanja kreditnog rizika, izloženost po kreditima koji su u statusu nezmirivanja obaveza („EAD“) i procijenjeni gubici od kredita koji su u statusu nezmirivanja obaveza (GLGD“). Statistički modeli se koriste za određivanje ključnih pretpostavki, uključujući različite buduće makroekonomske scenarije.

Za kredite koji su u statusu nezmirivanja obaveza za koje se smatra da su značajni na nivou klijenata, ECL se određuje na individualnoj osnovi koristeći ključne pretpostavke kao što su: vjerovatnoće scenarija, iznosi i vremenski okvir očekivanih novčanih tokova, uključujući očekivane prihode od realizacije kolaterala (gdje je primjenjivo).

Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (GFBA“) objavila je Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja propisuje minimalne stope umanjenja vrijednosti pri izračunu ECL-a. Odluka se primjenjuje od 1. januara 2020. godine pa nadalje. Stope propisane Odlukom imaju prednost nad rezultatima procjena statističkih modela kako je gore objašnjeno u onim slučajevima kada stope date Odlukom dovode do viših nivoa ECL-a.

Naš revizijski pristup uključio je sljedeće procedure uz angažman naših stručnjaka za kreditni rizik, prema potrebi:

- Stekli smo detaljno razumijevanje metodologije izračuna ECL-a koju je primijenila Banka i prilagođavanja izvršenih na modelu kao rezultat provedbe Odluke.
- Procijenili smo kontrolne aktivnosti u upravljanju kreditnim rizikom i poslovnim procesima kreditiranja i testirali ključne kontrole, prema potrebi.
- Procijenili smo kontrolne aktivnosti i testirali kontrole u području kritičnih podataka, uključujući proces dodjele kredita i potraživanja od klijenata u odgovarajuće ECL nivoe kreditnog rizika i procjenu kolaterala. Također smo procijenili okvir za nezavisnu provjeru PD i LGD modela, rezultate validacije parametara rizika i sveukupno upravljanje modelom za izračunavanje ECL-a.
- Testirali smo, na uzorku, tačnost kritičnih podataka u izvornim sistemima i njihov unos u sistem za ECL izračun (PD, LGD i rangiranje klijenata).
- Procijenili smo postupak uključivanja informacija o budućim kretanjima u procjenu ECL-a.
- Testirali smo statističke modele koje je Uprava koristila za utvrđivanje ključnih pretpostavki (PD, LGD, EAD) kako bismo procijenili da li je postupak izračuna bio u skladu s našim očekivanjima.
- Testirali smo, na uzorku, prikladnost klasifikacije kredita u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika u skladu sa internim metodologijama Banke.
- Testirali smo, na uzorku, klasifikacije kredita u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika, uključujući preklapanja nivoa kreditnog rizika u skladu sa interim metodologijama Banke.
- Verifikovali smo usklađenost rezultata sistema za ECL izračun sa računovodstvenim evidencijama.
- Testirali smo, na uzorku, adekvatnost pojedinačnih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke, procjenjujući razumnost prognoziranih scenarija i procijenjenih očekivanih novčanih tokova.
- Testirali smo, na uzorku, provedbu Odluke u vezi minimalnih stopa umanjenja vrijednosti.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije, dobijene do datuma ovog revizorskog izvještaja, obuhvataju Godišnji izvještaj o poslovanju Banke propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine (koji ne uključuje finansijske izvještaje i izvještaj revizora o njima).

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjerenje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije navedene gore, i pri tome razmotrimo da li postoje značajne nekonzistentnosti između njih i finansijskih izvještaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju značajno pogrešna prikazivanja.

Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji značajno pogrešno prikazivanje ostalih informacija, od nas se zahtijeva da o toj činjenici izvijestimo. U tom smislu, ne postoji ništa o čemu bi trebali da izvijestimo.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinitu i fer prezentaciju u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su neophodne za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške.

Prilikom pripreme finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenu sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja, ako je to primjenjivo, te za korištenje vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako Uprava namjerava likvidirati Banku ili prestati sa poslovanjem ili nema realnu alternativu nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su da dobijemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške, te da izdamo revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje, ako ono postoji. Pogrešna prikazivanja mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim, pojedinačno ili zbirno, ako se može razumno očekivati da utiču na ekonomske odluke korisnika donesenih na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, nastalog bilo uslijed prevare ili greške, kreiramo i sprovodimo revizijske procedure kao odgovor na spomenute rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji predstavljaju dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare veći je od rizika neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed greške, budući da prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešno prikazivanje podataka ili zaobilaženje sistema internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo kreirali revizijske procedure koje su primjerene u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti sistema internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i objavljivanja izvršenih od strane Uprave.
- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene koncepta vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane Uprave, i na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji značajna neizvjesnost u pogledu događaja, odnosno stanja koji može da podstakne značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji visok stepen neizvjesnosti, dužni smo da u našem revizorskom izvještaju skrenemo pažnju na odgovarajuća objavljivanja u finansijskim izvještajima, odnosno da, u slučaju neadekvatnih objavljivanja, modifikujemo naše mišljenje. Zaključke donosimo na osnovu revizijskih dokaza pribavljenih do datuma našeg revizorskog izvještaja. Ipak, budući događaji, odnosno stanja mogu dovesti do toga da Banka prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objavljivanja da li finansijski izvještaji prikazuju transakcije i događaje na način koji obezbjeđuje realnu i objektivnu prezentaciju.

Između ostalog, mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za nadzor o planiranom obimu i vremenu revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući bilo kakve značajne nedostatke sistema internih kontrola uočene tokom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti, te da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se razumno može smatrati da utiču na nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo radnjama poduzetim u svrhu uklanjanja prijetnji ili primijenjenim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, mi određujemo ona pitanja koja su od najvećeg značaja za reviziju finansijskih izvještaja za tekući period i koja, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Ova pitanja su opisana u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakonska regulativa ne dopušta njihovo javno objavljivanje, ili kada, u izuzetno rijetkim slučajevima, utvrdimo da spomenuta pitanja ne treba objavljivati u našem revizorskom izvještaju, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objavljivanja nadmašile koristi javnog interesa od takve objave.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovaj izvještaj neovisnog revizora je Amra Vučkić.

Za i u ime PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Anesa Ustavdić, Direktor

Amra Vučkić, ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

21. mart 2025.

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2024.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Imovina			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4	288.980	380.414
Finansijska imovina po fer vrijednost kroz bilans uspjeha	5	299	167
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	6	207.058	151.795
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	7	1.829.467	1.684.513
Obavezna rezerva kod CBBiH	7.1	199.690	187.801
Depoziti kod drugih banaka i finansijskih organizacija	7.2	94.524	43.204
Kredit i potraživanja od klijenata	7.3	1.522.225	1.437.199
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	7.4	13.028	16.309
Derivatni finansijski instrumenti - imovina	-	-	2
Unaprijed plaćeni porez na dobit		37	-
Odgođena porezna imovina	27	3.499	4.121
Nekretnine i oprema	8	32.730	31.102
Imovina s pravom korištenja	9	3.356	3.685
Ulaganja u investicijske nekretnine	10	1.391	1.426
Nematerijalna imovina	11	3.650	3.821
Ulaganja u pridružena društva	12	607	607
Dugoročna imovina namijenjena prodaji	13	19	4
Ostala imovina i potraživanja	14	1.603	1.099
Ukupno imovina		2.372.697	2.262.756
Obaveze i kapital			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	15	2.034.746	1.958.931
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	15.1	121.438	154.756
Depoziti od klijenata	15.2	1.821.564	1.735.437
Uzeti krediti	15.3	83.204	56.617
Obaveze po osnovu zajmova	15.4	3.470	3.745
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	15.5	5.070	8.376
Derivatni finansijski instrumenti - obaveze	-	-	2
Obaveze za porez na dobit		-	438
Rezervisanja	16	15.647	16.871
Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija		10.810	11.575
Sudski sporovi		367	568
Ostala rezervisanja		4.470	4.728
Ostale obaveze	17	1.817	1.839
Ukupne obaveze		2.052.210	1.978.081
Dionički kapital	18	86.473	86.473
Dionička premija	18	3.000	3.000
Statutarne rezerve		45.205	45.205
Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		-2.690	-6.808
Akumulirana neraspoređena dobit		188.499	156.805
Profit tekuće godine		38.538	32.671
Akumulirana neraspoređena dobit iz prethodnih godina		149.961	124.134
Ukupno kapital		320.487	284.675
Ukupno obaveze i kapital		2.372.697	2.262.756

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o bilansu uspjeha
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2024.	2023.
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi		80.559	73.278
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku		77.652	71.398
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		2.907	1.880
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi		-18.808	-11.556
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi po finansijskim obavezama po amortizovanom trošku		-18.808	-11.556
Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	19	61.751	61.722
Prihod od naknada i provizija		46.220	42.645
Rashodi od naknada i provizija		-12.540	-10.377
Neto prihod od naknada i provizija	20	33.680	32.268
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	21	-6.574	-10.267
Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		-6.390	-10.249
Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		-51	-8
Rezervisanja za sudske sporove		42	208
Neto kreditni gubici od ostalih rezervisanja		-175	-218
Ostali dobiti i gubici od finansijske imovine		340	-101
Neto dobiti/(gubici) od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		330	-111
Neto efekti promjene vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		10	10
Neto pozitivne / (negativne) kursne razlike	22	3.881	3.606
Dobici i gubici od dugoročne nefinansijske imovine		390	-25
Neto dobiti od otuđenja nekretnina i opreme		428	67
Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji	13	60	714
Ostali neto gubici od ostale nefinansijske imovine		-98	-806
Prihod od dividendi		580	-
Ostali prihodi	23	3.809	5.013
Troškovi zaposlenih	24	-25.185	-23.552
Troškovi amortizacije	25	-5.903	-5.486
Ostali troškovi i rashodi	26	-24.839	-27.622
Dobit prije poreza		41.930	35.556
Tekući porez na dobit		-3.233	-3.277
Odgodeni porez na dobit		-159	392
Porez na dobit	27	-3.392	-2.885
Dobit		38.538	32.671
Zarada po dionici			
Osnovna i razrijeđena zarada	28	44,57	37,78

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2024.	2023.
Dobit		38.538	32.671
Ostali ukupni rezultat		4.118	-1.132
<i>Stavke koje se mogu reklasifikovati u bilans uspjeha</i>		<i>4.118</i>	<i>-1.132</i>
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	6	4.581	-1.257
Odgodoeni porezi na stavke koje se mogu reklasifikovati		-463	125
<i>Stavke koje se neće reklasifikovati u bilans uspjeha</i>		<i>-</i>	<i>-</i>
Ukupni rezultat		42.656	31.539

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Dionička premija	Statutarne rezerve	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Akumulirana neraspoređena dobit	Ukupno kapital
1. januar 2023.	86.473	3.000	45.205	-5.676	134.134	263.136
<i>Dobit</i>	-	-	-	-	32.671	32.671
<i>Ostali ukupni rezultat</i>	-	-	-	-1.132	-	-1.132
<i>Ukupni rezultat</i>	-	-	-	-1.132	32.671	31.539
<i>Isplaćene dividende</i>	-	-	-	-	-10.000	-10.000
31. decembar 2023.	86.473	3.000	45.205	-6.808	156.805	284.675
1. januar 2024.	86.473	3.000	45.205	-6.808	156.805	284.675
<i>Dobit</i>	-	-	-	-	38.538	38.538
<i>Ostali ukupni rezultat</i>	-	-	-	4.118	-	4.118
<i>Ukupni rezultat</i>	-	-	-	4.118	38.538	42.656
<i>Isplaćene dividende</i>	-	-	-	-	-6.844	-6.844
31. decembar 2024.	86.473	3.000	45.205	-2.690	188.499	320.487

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o tokovima gotovine
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2024.	2023.
GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kamata i sličnih prihoda po efektivnoj kamatnoj stopi	77.149	70.605
Odlivi od kamata i sličnih rashoda po efektivnoj kamatnoj stopi	-20.126	-10.980
Prilivi od naknada i provizija	52.185	39.334
Odlivi od naknada i provizija	-5.314	-2.035
Prilivi od naplate prethodno otpisanih potraživanja za date kredite i kamate	3.077	4.106
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima	-26.255	-23.775
Odlivi po osnovu plaćanja operativnih rashoda i troškova	-24.683	-21.408
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	779	1.554
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	-609	-4.122
Plaćeni porez na dobit	-3.708	-3.165
Gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i poslovnim obavezama	52.285	50.114
Neto povećanje obavezne rezerve kod Centralne banke Bosne i Hercegovine	-11.901	-14.420
Neto (povećanje) / smanjenje plasmana kod drugih banaka	-50.949	22.444
Neto povećanje kredita i potraživanja od klijenata	-94.668	-110.412
Neto povećanje ostale imovine i potraživanja	-1.185	-575
Neto (smanjenje) / povećanje depozita od banaka i drugih finansijskih institucija	-32.909	6.682
Neto povećanje depozita od klijenata	85.628	114.558
Neto povećanje ostalih finansijskih obaveza po amortizovanom trošku	108	580
Neto smanjenje rezervisanja za obaveze	-1.861	-16
Neto povećanje ostalih obaveza	1.823	724
NETO GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	-53.629	69.679
GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
Odlivi po osnovu nabavke finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-54.881	-26.892
Prilivi po osnovu naplate finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	4.202	17.928
Nabavka nekretnina i opreme	-4.620	-3.357
Prilivi po osnovu prodaje nekretnina i opreme	417	83
Nabavka nematerijalne imovine	-1.322	-1.674
Primljene dividend	580	-
Kupovina ulaganja u pridružena društva	-121	-
NETO GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI	-55.745	-13.912
GOTOVINSKI TOKOVI OD AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Odlivi za plaćene dividende	-6.844	-10.000
Prilivi od kredita od banaka	37.161	18.247
Otplate glavnice kredita od banaka	-10.673	-13.078
Otplate glavnice po najmovima	-1.462	-1.455
NETO GOTOVINSKI TOKOVI OD AKTIVNOSTI FINANSIRANJA	18.182	-6.286
NETO (SMANJENJE) / POVEĆANJE GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA	-91.192	49.481
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA	380.414	331.315
EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA	-240	-382
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA	288.980	380.414

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina („Banka“) registrovana je 9. jula 1999. godine kod nadležnog suda u Sarajevu, pod brojem U/I-1291/99. Dana 28. jula 1999. godine Banka je dobila dozvolu za rad od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu „FBA“) broj 01-376/99. Sjedište Banke je u Sarajevu, u ulici Zmaja od Bosne 7.

Većinski dioničar Banke je Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz, Austrija u 100% vlasništvu. Krajnji vlasnik je Erste Group BANK AG, Beč, Austrija. Konsolidovani finansijski izvještaji Erste Group se mogu dobiti na adresi: Am Belvedere 1, Beč, Austrija.

Osnovna djelatnost Banke

Banka pruža bankarske usluge putem razvijene mreže poslovnica u Bosni i Hercegovini i to:

1. uzima i drži depozite ili druga povratna sredstva;
2. uzima i odobrava kredite i zajmove;
3. izdaje garancije i sve vrste garancija;
4. pruža usluge u domaćem i inozemnom platnom prometu i prijenosu novca u skladu s posebnim propisima;
5. kupuje i prodaje deviza i plemenite metale;
6. izdaje i upravlja platnim instrumentima (uključujući platne kartice, putničke i bankovne čekove);
7. pruža usluge finansijskog lizinga;
8. kupuje, prodaje i naplaćuje potraživanja (faktoring, forfeiting i drugo);
9. sudjeluje, kupuje i prodaje instrumente na tržištu novca za svoj ili tuđi račun;
10. kupuje i prodaje vrijednosne papire (brokersko-zastupnički poslovi);
11. upravlja portofolijom vrijednosnih papira i drugih vrijednosti;
12. pruža podršku tržištu vrijednosnih papira, obavlja agentske poslove i pokroviteljstvo, u skladu s propisima koji uređuju tržište vrijednosnih papira;
13. pruža usluge investicijskog savjetovanja i nadzornih poslova;
14. pruža usluge finansijskog upravljanja i savjetovanja;
15. pruža usluge prikupljanja podataka, izrade analiza i davanja informacija o bonitetu pravnih osoba i samostalnih djelatnosti, koje obavljaju registriranu djelatnost;
16. pruža usluge iznajmljivanja sefova;
17. pruža usluge posredovanja u osiguranju, u skladu s propisima kojima se uređuje posredovanje u osiguranju;
18. obavlja i druge poslove kao potporu pojedinim bankarskim poslovima

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Upravljačka tijela Banke

Nadzorni odbor:

Gerhard Maier	Predsjednik Nadzornog odbora
Walburga Seidl	Član Nadzornog odbora, Zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
Renate Ferlitz	Član Nadzornog odbora
Peter Konrad	Član Nadzornog odbora
Christoph Schoefboeck	Član Nadzornog odbora
Željko Šain	Nezavisni član Nadzornog odbora
Fatima Mahmutćehajić Novalija	Nezavisni član Nadzornog odbora

Uprava:

Amir Softić	Predsjednik Uprave
Igor Bilandžija	Član Uprave
Amer Hadžikadić	Član Uprave
Igor Jokić	Član Uprave

Odbor za reviziju:

Zlatan Jašarević	Predsjednik Odbora za reviziju
Angelika Greimel-Rechling	Član Odbora za reviziju od 21. maja 2023.
Amela Markić	Član Odbora za reviziju od 21. maja 2023.
Edis Hadžimušović	Član Odbora za reviziju od 21. maja 2023.
Samir El-Jibrini	Član Odbora za reviziju od 1. decembra 2023.

2. OSNOVA PRIPREME

a) Osnova za izradu

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine („F BiH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH, Zakonu o bankama FBiH i podzakonskim propisima FBA donesenim na osnovu spomenutih zakona.

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).
- Zakon o bankama FBiH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, ovim Zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- FBA je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu „Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravke vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtjevano MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima utjecaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).
- Odlukom Upravnog odbora Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika FBiH od 19. septembra 2022. godine, primjena MSFI 17 počinje s godišnjim razdobljima koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2026. godine. Međutim, da je MSFI 17 primijenjen u 2024. ne bi bilo značajnog utjecaja na ove finansijske izvještaje.

U skladu sa odredbama Odluke, Banka je na dan 31. decembra 2024. godine kreirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 14.698 hiljada BAM, u odnosu na iznos izračunat korištenjem internog modela Banke u skladu sa zahtjevima MSFI 9. Ova razlika je nastala iz sljedećih razloga:

- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u fazi 1 kreditnog rizika - razlika u iznosu od 2.788 hiljada BAM (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke),
- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u fazi 2 kreditnog rizika - razlika u iznosu od 6.851 hiljada BAM (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke),
- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u fazi 3 kreditnog rizika (nekvalitetna aktiva) - razlika u iznosu od 5.059 hiljada BAM, od čega se iznos od 3.511 hiljada BAM odnosi na izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom, iznos od 1.548 hiljada BAM odnosi se na izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom ili djelomično osigurane kolateralom (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke).

Pored navedenog, FBA je donijela Odluku o privremenim mjerama za ublažavanje rizika od povećanja kamatnih stopa, koja je na snazi od oktobra 2022. godine, temeljem koje Banka primjenjuje drugačije, strože regulatorne minimalne stope rezervisanja za ugovore koji ispunjavaju uvjete propisane Odlukom. Dopunom Odluke iz oktobra 2023. godine, produženo je važenje Odluke do decembra 2025. godine.

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

b) Osnova za izradu i osnova za mjerenje

Prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja imale su za rezultat sljedeće efekte*:

	1. januar 2021.	31. decembar 2021.	31. decembar 2022.	31. decembar 2023.	31. decembar 2024.
Smanjenje imovine	-10.343	-10.682	-13.604	-13.150	-13.257
Povećanje obaveza	915	624	1.263	1.087	1.441
Smanjenje kapitala	-11.258	-11.306	-14.867	-14.237	-14.698
Neto rezultat za period	2.677	697	332	284	327

* Napomena: pozitivni broj predstavlja povećanje, a negativni broj predstavlja smanjenje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije koje su u djelokrugu MSFI 16 i za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36. Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena, do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene u slučaju ako promjena utiče samo na taj period, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 3.

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

b) Osnova za izradu i osnova za mjerenje (nastavak)

Ovi finansijski izvještaji su zasebni finansijski izvještaji Banke.

Banka nije konsolidovala svoje pridruženo društvo - Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, jer Uprava smatra da su ispunjeni uslovi iz MRS 28, stav 17:

- a. Banka je podružnica u stopostotnom vlasništvu i njen vlasnik je obaviješten o tome da Banka ne primjenjuje metodu udjela i nema prigovora;
- b. dužničkim ili vlasničkim instrumentima Banke ne trguje se na javnom tržištu;
- c. Banka nije podnosila, niti je u postupku podnošenja svojih finansijskih izvještaja Komisiji za vrijednosne papire ili drugoj regulatornoj organizaciji, u svrhu izdavanja bilo koje klase instrumenata na javnom tržištu,
- d. krajnje ili bilo koje posredno matično društvo Banke sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje dostupne za javnu upotrebu koji su u skladu sa MSFI, u kojima su zavisna preduzeća konsolidovana.

Pored toga, dopisom FBA br. 9666-02-16-19 od 19. aprila 2019. godine, Banka je izuzeta od sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja (odnosno od konsolidacije njenog pridruženog društva).

c) Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji su predstavljeni u konvertibilnim markama ("BAM"), koja predstavlja funkcionalnu valutu. Iznosi se zaokružuju na najbližu hiljadu (osim ako nije drugačije naznačeno).

Centralna banka Bosne i Hercegovine ("Centralna banka" ili "CBBiH") primijenila je kurs zasnovan na "valutnom odboru" prema kojem se EUR mijenja u BAM u omjeru 1: 1,95583 (ovaj je kurs korišten u 2024. i 2023.). Očekuje se da će se ovaj kurs nastaviti primjenjivati u doglednoj budućnosti.

d) Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu CBBiH na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan izvještaja o finansijskom položaju primjenom kursa važećeg na taj datum. Negotovinske stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Negotovinske stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursovima valuta uključuju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostalom ukupnom rezultatu.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu CBBiH koji je važeći na datum izvještajnog perioda. Kursevi CBBiH za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31. decembar 2024.	1 EUR = BAM 1,95583	1 USD = BAM 1,872683
31. decembar 2023.	1 EUR = BAM 1,95583	1 USD = BAM 1,769982

e) Procjene i prosudbe

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim regulatornim zahtjevima za banke primjenjivim u FBiH (uključujući MSFI zahtjeve) zahtjeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 3.

f) Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

g) Novi i izmijenjeni standardi, usvojeni od strane Banke

Za godišnji izvještajni period koji počinje 1. januara 2024. godine, sljedeći novi i revidirani MSFI standardi i izmjene stupili su na snagu:

- Izmjene MSFI 16: Obaveza po osnovu najma kod transakcije prodaje i povratnog najma (izdato 22. septembra 2022.)
- Klasifikacija obaveze kao kratkotrajne ili dugotrajne - Izmjene MRS 1 (originalno izdato 23. januara 2020., naknadno izmijenjeno 15. jula 2020. i 31. oktobra 2022.)
- Izmjene MRS 7 i MSFI 7: Aranžmani za finansiranje dobavljača (izdato 25. maja 2023.)

Ovi standardi i izmjene nisu imale uticaja na iznose priznate u prethodnim periodima i ne očekuje se da će značajno uticati na trenutni ili buduće periode.

h) Objavljeni standardi koji još uvijek nisu stupili na snagu

Objavljeni su određeni novi računovodstveni standardi i tumačenja, koji nisu obavezni za period izvještavanja koji završava 31. decembra 2024. i koji nisu bili ranije usvojeni od strane Banke:

- Izmjene MRS 21: Nemogućnosti razmjene (izdato 15. avgusta 2023. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2025.)
- Prodaja ili unos u imovini između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata – Izmjene MSFI 10 i MRS 28 (izdato 11. septembra 2014. godine i stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon datuma koji utvrdi IASB).
- MSFI 19 Zavisna društva bez javne odgovornosti: Objavljivanja (objavljen 9. maja 2024. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2027. godine).
- MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima (objavljen 9. aprila 2024. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2027. godine).

Od ovih standarda i izmjena se ne očekuje da imaju značajan uticaj na Banku u trenutnom ili budućim periodima izvještavanja i na predvidljive buduće transakcije.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Banke, opisanih u Napomeni 3, Uprava je dužna donositi prosudbe, procjene i donositi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obaveza koji nisu lako vidljivi iz drugih izvora. Procjene i pridružene pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i drugim faktorima koji se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i osnovne pretpostavke pregledavaju se kontinuirano. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem se procjena revidira ako revizija utječe samo na taj period ili u periodu revizije i budućim periodima ako revizija utječe i na tekući i na buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

SPPI procjena

Procjena da li ugovorni tokovi gotovine finansijske imovine dovode do tokova gotovine koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata (SPPI) podliježe primjeni značajnih prosudbi koje se oslanjaju na smjernice u MSFI 9. Ove presude su ključne za MSFI 9 klasifikacija i proces mjerenja kako oni određuju da li se sredstvo mora mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (u nastavku "FVBU") ili, ovisno o procjeni poslovnog modela, po amortizovanom trošku ili na FVOUR. Kada se uzimaju u obzir specifičnosti kredita u poslovanju Banke, značajne oblasti prosuđivanja su naknade za prijevremenu otplatu, krediti za finansiranje projekata i benchmark test za kredite sa kritičnim klauzulama vezanim za kamate.

Najkritičnije područje procjena SPPI u poslovanju Banke su krediti sa kritičnim klauzulama kamata. Mjerenje kamata se odnosi na finansijsku imovinu s promjenjivom kamatnom stopom gdje:

- referentna stopa (kao što je Euribor) se razlikuje od učestalosti preračunavanja stope;
- kamatna stopa je fiksna prije početka kamatnog perioda;
- vremenski zaostaci nastaju iz prosječnih stopa u prethodnim periodima;
- ili kombinacija navedenog.

U tu svrhu, Banka je razvila takozvani benchmark test kako bi procijenila može li klauzula o kritičnoj kamatnoj stopi rezultirati ugovornim (nediskontiranim) tokovima gotovine koji se značajno razlikuju od početnog ugovora. Uz karakteristike klauzula kritičnih kamata, uvjeti ovog referentnog testa odgovaraju imovini u testu.

Za fondove s klauzulama kritične kamatne stope koje proizlaze samo iz prethodnih i prosječnih stopa (tj. bez odstupanja koje proizlazi iz perioda koji se razlikuje od učestalosti konverzije), usaglašenost sa SPPI-om smatra se ispunjenom na temelju kvalitativne procjene ako vrijeme između utvrđivanja stope i početka perioda kamatne stope ne prelazi mjesec dana.

Kvantitativni benchmark test se izvodi na inicijalnom priznavanju ugovora. Prag važnosti za kumulativni omjer toka gotovine, kvantitativni prag značajnosti postavljen je na 5%. Ako se prekorače pragovi značajnosti, benchmark test se ne prolazi, a finansijsko sredstvo mora se mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Nakon prelaska na MSFI 9 za kredite i dužničke vrijednosne papire, proveden je benchmark test u odnosu na kamatne uslove pri njihovom početnom priznavanju. Svi krediti sa karakteristikama kritičnih klauzula na kamate su prošli test i stoga nije bilo potrebe za mjerenjem kredita po FVBU. Za nove ugovore ne očekuju se značajni obimi sa kritičnim klauzulama kamata koji nisu uspeli da ispune benchmark test uslijed preventivnih aktivnosti preduzetih tokom projekta implementacije MSFI-a 9, čiji je cilj smanjenje obima kredita koji bi se mjerili po FVBU.

Procjena poslovnog modela

Za svako finansijsko sredstvo koje je usklađeno sa SPPI prilikom početnog priznavanja, Banka mora procijeniti da li je to dio poslovnog modela u kojem se imovina drži radi naplate ugovornih tokova gotovine, prikupljanja ugovorenih tokova gotovine i prodaje, ili se drže u drugim poslovnim modelima. Kao posljedica toga, kritični aspekt u razlikovanju poslovnih modela je učestalost i značaj prodaje imovine u odgovarajućem poslovnom modelu. Budući da se raspodjela imovine poslovnim modelima zasniva na početnoj procjeni, može se dogoditi da se u narednim periodima tokovi gotovine ostvare drugačije nego što se prvobitno očekivalo, a može se činiti da je drugačiji metod mjerenja primjenjiv.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Procjena poslovnog modela (nastavak)

U skladu sa MSFI 9, takve naknadne promjene generalno ne dovode do reklasifikacije ili korekcije grešaka prethodnog perioda u odnosu na postojeću finansijsku imovinu. Nove informacije o tome kako se realizuju tokovi gotovine mogu, međutim, ukazati na to da se poslovni model, a time i metod mjerenja, mijenjaju za novonastalu imovinu.

U Banci, prodaja zbog povećanja kreditnog rizika, prodaje aktive koja je blizu dospjeća, rijetke prodaje izazvane neponavljajućim događajem (kao što su promjene u regulatornom ili poreznom okruženju, velika interna reorganizacija ili poslovna kombinacija, teška kriza likvidnosti, itd.) smatra se da nisu u suprotnosti sa održanim poslovnim modelom ugovornih tokova gotovine. Ostale vrste prodaje sprovedene u poslovnom modelu koji se drži za prikupljanje procjenjuju se retroaktivno, a ako premašuju određene kvantitativne pragove, ili kada se to smatra potrebnim s obzirom na nova očekivanja, Banka provodi prospektivni test. Ako je rezultat bio da knjigovodstvena vrijednost sredstava za koja se očekuje da će biti prodana u očekivanom vijeku trenutnog portfolija poslovnog modela, iz razloga koji nisu gore navedeni, prelazi 10% knjigovodstvene vrijednosti portfelja, bilo koje nove akvizicije bi bile klasifikovane u drugi poslovni model.

Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata

Model očekivanog umanjenja kreditnog gubitaka je inherentno zasnovan na procjeni, jer zahtijeva procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka bez pružanja detaljnih smjernica. U pogledu značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka je utvrdila posebna pravila procjene koja se sastoje od kvalitativnih informacija i kvantitativnih pragova.

Drugo složeno područje odnosi se na uspostavu grupa slične imovine kada se pogoršanje kreditnog rizika mora procijeniti na kolektivnoj osnovi prije nego što se na razini pojedinog instrumenta postanu dostupne specifične informacije. Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka uključuje složene modele koji se oslanjaju na historijsku statistiku vjerovatnosti neispunjavanja obaveza i stope gubitaka u slučaju neispunjavanja obaveza, ekstrapolaciju u slučaju nedostatka podataka, pojedinačne procjene tokova gotovine i vjerovatnosti različitih scenarija uključujući buduće informacije.

Detaljna objašnjenja o identifikaciji značajnih povećanja kreditnog rizika, uključujući kolektivnu procjenu, tehnike procjene koje se koriste za mjerenje 12-mjesečnih i očekivanih kreditnih gubitaka i očekivanja, kao i definicija neispunjavanja obaveza, prikazani su u Napomeni 33. Upravljanje rizicima, dio b. Upravljanje kreditnim rizikom.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“)

Zbog značajnih i brzih promjena u ekonomskom okruženju, Banka je odlučila prilagoditi pristup mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“) za kredite izdate mikro, pravnim i fizičkim licima. Uprava je izvršila sveobuhvatnu analizu portfelja i identifikovala je grupe zajmoprimaca za koje su na raspolaganju dovoljne razumne i prihvatljive informacije za mjerenje ECL-a na industrijskoj osnovi.

Nakon što je stage overlay vezan uz COVID-19 prestao biti valjan, kako bi se osiguralo da se rizici pažljivo i odgovorno upravljaju u skladu s primjenjivim računovodstvenim i regulatornim okvirom, te domaćim i međunarodnim standardima dobre prakse, Banka je nastavila primjenjivati princip stratifikacije na razini portfelja, uz izmijenjena pravila.

Konkretnije, Banka je primjenjivala pravila za procjenu značajnog porasta kreditnog rizika na temelju cikličnosti industrija i specifičnosti industrijskih segmenata (energetika, metalurgija i kemijska industrija klasificirani su u S2), koja su prestala biti valjana tijekom 2024. godine. U novembru 2024. uveden je novi stage overlay - Industrijski stage overlay, koje se primjenjuje isključivo na pravne osobe i temelji se na rizičnom profilu i industrijskoj strategiji.

Dodatni kriteriji za procjenu kreditnog rizika uvedeni su uzimajući u obzir očekivanja lokalnih nadzornih tijela u pogledu pravilnog i pravovremenog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika, uvažavanja poremećaja u opskrbnim lancima, nestabilnosti cijena energije i drugih relevantnih rizika koji mogu imati posljedice za pojedine gospodarske grane, odnosno portfelja.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“) (nastavak)

Imajući u vidu razlike u pravilima između standarda usklađenih s MSFI 9 i lokalnih regulatorno definiranih standarda, zajedno sa specifičnostima lokalnog tržišta, određena prilagodba pravila/prakse bila je neophodna za lokalnu primjenu gore navedenih pravila.

Primijenjeni izuzeci od portfolio kriterija za klasifikaciju u fazu 2 su:

Dodatni kriteriji za izuzeće od preklapanja stadija koji se primjenjuju za lokalno razvrstavanje su:

- a) Omjer neto dug/EBITDA veći je od 0 i manji od 4;
- b) Early Warning Signal (EWS), kao jedan od kvalitativnih okidača SICR modela, nosi oznaku Standard, što prema trenutno važećoj klasifikaciji ne podrazumijeva nikakav EW signal;
Oba kriterija moraju biti ispunjena kako bi klijent imao pravo na izuzetak ili mora biti ispunjen treći uvjet:
- c) da je plasman u cijelosti osiguran garancijama Vlade FBiH, RS i Brčko Distrikta.

Razlozi zbog kojih se Banka odlučila za primjenu dodatnih izuzetaka je zaključak da su potrebni dodatni atributi koji će adekvatnije uzeti u obzir rizični profil klijenta s aspekta kreditnog rizika. Štaviše, nije primijećen veći utjecaj na CLA pokrivenost po fazi (regulatorna CLA pokrivenost iznad je MSFI-ja 9 zbog dodatnih lokalnih regulatornih pravila – minimalni regulatorni CLA pragovi), a lokalni regulator nije detaljno odredio primjenu dodatnih pravila rezerviranja na razini portfelja, što znači da je prepušteno Banci da ih detaljnije definiše.

Uslijed navedenog, Banka smatra da se prilagođena primjena dodatnih lokalnih pravila specifičnih za portfolio odražava u najboljoj mogućoj primjeni preklapanja faza portfolia prilagođenih lokalnim regulatornim i tržišnim specifičnostima. Osim toga, još jedan razlog za prilagođeni lokalni pristup su lokalno specifični (koji se ne prakticiraju u drugim zemljama) regulatorni zahtjevi koji zahtijevaju otkrivanje stadija u javno dostupnim registrima (CRK - Središnji registar kredita) koji utječu na ugled klijenata i njihovu mogućnost pristupa odgovarajućem izvoru finansiranja, posebno za ključne klijente na cjelokupnom lokalnom tržištu s dobrom kreditnom kvalitetom (stoga dodatni lokalni kriteriji kao što je neto dug / EBITDA). U svrhu minimiziranja mogućnosti sistemskog rizika uvedeni su ovi dodatni kriteriji.

Dodatni kriteriji koje Banka primjenjuje za stage overlay s gledišta lokalnog regulatora:

Stage overlay primjenjuje se kao dodatni kriterij za određivanje povećanog kreditnog rizika specifičnog za portfelj koji je izložen značajnom povećanju kamatnih stopa, na temelju kojeg se provjerava je li povećanje kamatnih stopa dovelo do povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznanja za određeni finansijski instrument.

Način primjene stage overlay-a, kao i svi kriteriji su detaljno objašnjeni kroz interne akte Banke, a u skladu sa važećim procedurama matične grupacije, ali i odlukama lokalnog regulatora.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Napomeni 34., Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti, osim kredita i potraživanja, se vrednuju analizom diskontovanih tokova gotovine na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na berzi uključuju neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

Procjena cijena obveznica, a time i rezervi za revalorizaciju, temelji se na metodologiji za određivanje prosječnog spread-a: Spread koji proizlazi iz cijene izdavanja nove obveznice uzima se za svako novo izdanje koje se promatra, a zatim se izračunava ponderirani prosječni spread koji služi kao ulaz za kreditni spread za sve aktivne obveznice u portfelju. Ova metoda također omogućava ažuriranje spreada čak i bez novih izdanja obveznica, budući da će se težine mijenjati ovisno o prolasku vremena, a to je primjenjivo i na domaće i na strane obveznice.

Odgođena poreska imovina i obaveze

Odložena porezna imovina i obaveze priznaju se u slučajevima kada su prihodi ili rashodi uključeni u računovodstvenu dobit u jednom periodu, a u oporezivu dobit u drugom periodu - u skladu sa Zakonom o porezu na dobit („ZOP“) (član 14.) i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit FBiH. Najznačajnija odgođena porezna imovina ili obaveze su nepriznati troškovi/prihodi na osnovu usklađivanja vrijednosti bilansne aktive (regulatorne odredbe o nivoima kreditnog rizika 1 i 2). U ovom slučaju, Banka se poziva i na Zakon o porezu na dobit FBiH, izvršavajući prilagodbe poreskog bilansa na neto osnovi, tj. povećanje poreske osnovice u slučaju većih troškova, odnosno smanjenje poreske osnovice u slučaju većih prihoda, istovremeno priznajući poreznu imovinu/obaveze kao 10% od ovih iznosa.

Sudski sporovi

Pravni odjel Banke vrši pojedinačnu procjenu svih sudskih predmeta i pravi rezervacije na temelju portfelja. Banka je rezervirala 367 hiljada BAM (2023.: 568 hiljada BAM), što je sa strane Uprave Banke procijenjeno kao dovoljno.

Pravni slučajevi klasificiraju se na temelju obrazložene procjene odvjetnika i/ili Pravnog odjela Banke o uspjehu predmetnog spora, u skladu s kriterijima navedenim u Uputstvu o sudskim sporovima.

Svi pasivni sudski postupci klasificiraju se u sljedeće kategorije ili skupine rizika:

- Bez rizika - uključuje pasivne sporove u kojima je utvrđeno da ne postoji rizik od gubitka za Banku;
- Nizak rizik;
- Srednji rizik;
- Visok rizik.

Rezervisanja za naknade zaposlenim

Kao što je opisano u Napomeni 16, u odjeljku pod nazivom Naknade zaposlenim, rezervacija za naknade zaposlenim izračunava se na temelju neovisnog aktuarskog izvještaja o primjeni MRS 19 – Primanja zaposlenih.

Vijek upotrebe nekretnina i opreme

Kao što je opisano u Napomeni 8. u nastavku, Banka pregledava procijenjeni korisni vijek upotrebe nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

4. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	2024.	2023.
Novac u blagajni	167.564	277.211
Gotovinska sredstva kod centralnih banaka iznad obavezne rezerve kod CBBiH	90.222	101.860
Umanjenja vrijednosti (Napomena 21)	-90	-102
Gotovinska sredstva kod centralnih banaka iznad obavezne rezerve kod CBBiH nakon umanjena vrijednosti	90.132	101.758
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	31.445	1.541
Umanjenja vrijednosti (Napomena 21)	-161	-96
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija nakon umanjena vrijednosti	31.284	1.445
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	288.980	380.414

Promjene na umanjenjima vrijednosti

	1. januar 2024.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	Ostalo	31. decembar 2024.
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	-96	-3.702	3.637	-	-161
Gotovinska sredstva kod centralnih banaka iznad obavezne rezerve kod CBBiH	-102	-	12	-	-90
Ukupno umanjene vrijednosti	-198	-3.702	3.649	-	-251

	1. januar 2023.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	Ostalo	31. decembar 2023.
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	-89	-3.394	3.386	1	-96
Gotovinska sredstva kod centralnih banaka iznad obavezne rezerve kod CBBiH	-84	-18	-	-	-102
Ukupno umanjene vrijednosti	-173	-3.412	3.386	1	-198

5. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOST KROZ BILANS USPJEHA

	2024.	2023.
Vlasnički instrumenti	299	167
Vlasnički instrumenti	299	167

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire, osim ulaganja u povezana društva, se klasifikuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVBU). Banka ima ulaganje u SWIFT, Belgija u obliku udjela. U usporedbi s prethodnom godinom, došlo je do promjene zbog povećanja udjela u iznosu od 122 hiljade BAM i prilagodbe fer vrijednosti od 10 hiljada BAM. Fer vrijednost se računa na nivou Erste grupe.

6. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT

Dužnički instrumenti se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVOUR) ako su ugovorni tokovi gotovine u skladu sa SPPI i drže se u okviru poslovnog modela čiji je cilj postignut prikupljanjem ugovornih tokova gotovine i prodajom imovine.

Prihod od kamata na ovu imovinu izračunava se primjenom metode efektivne kamatne stope i uključen je u stavku "Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat" pod "Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi" u Izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici i gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha kao „Umanjenja vrijednosti i rezerviranja“ dok se u Izvještaju o finansijskom položaju prikazuju kroz kapital (OUR). Kao rezultat, uticaj na bilans uspjeha i ukupni ostali rezultat je isti kao i kod finansijske imovine koja se mjeri po amortizovanom trošku.

Razlika između fer vrijednosti po kojoj se imovina iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju i komponente amortiziranog troška se priznaje kao akumulirani ostali ukupni rezultat u kapitalu, posebno u okviru revalorizacijske rezerve u Izvještaju o promjenama u kapitalu. Promjena za period iskazana je kao OUR u izvještaju o ostalom ukupnom rezultatu kao "Revalorizacija rezerve". Kada se finansijsko sredstvo prestaje priznavati, iznos koji je prethodno akumuliran u OUR se reklasificira u bilans uspjeha i iskazuje kao „Ostali poslovni prihodi“.

Banka klasificira ulaganja u dužničke vrijednosne papire mjerene prema FVOUR. Oni su dio „držanje do naplate i prodaje“ poslovnog modela. Oni se odnose na različite poslovne ciljeve, kao što su ispunjavanje internih/eksternih uslova za rizik likvidnosti i efikasno plasiranje viška strukturne likvidnosti, strateških pozicija odlučениh od strane upravnog odbora, pokretanje i podsticanje odnosa sa klijentima, zamjena kreditnog poslovanja ili drugih aktivnosti poboljšanja prinosa. Zajednička osobina investicija u dužničke instrumente na FVOUR je da je aktivna optimizacija prinosa putem prodaje integralna u postizanju ciljeva. Prodaja se vrši kako bi se optimizirala pozicija likvidnosti ili ostvarili dobici/gubici po fer vrijednosti. Kao rezultat toga, poslovni ciljevi postižu se i prikupljanjem ugovornih tokova gotovine i prodajom vrijednosnih papira.

	2024.	2023.
Vladine obveznice i trezorski zapisi – Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska	100.341	68.095
Vladine obveznice – Republika Austrija	45.596	29.178
Vladine obveznice – Republika Slovenija	19.899	14.932
Vladine obveznice i trezorski zapisi – Republika Francuska (trezorski zapisi dospjeli u aprilu 2024. godine)	16.302	15.816
Vladine obveznice i trezorski zapisi – Kraljevina Belgija	16.259	15.126
Vladine obveznice – Republika Hrvatska	8.872	8.808
Ukupno obveznice	207.269	151.955
Umanjenja vrijednosti	-211	-160
Ukupno obveznice, neto	207.058	151.795

Banka je u 2024. godini ulagala u obveznice i trezorske zapise. Prinos na trezorskim zapisima bio je 3,40% dok je na obveznicama bio u rasponu od 0,08% do 4,85%.

Očekivano dospijeće:

	2024.	2023.
- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	31.019	4.214
- u periodu nakon 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	176.250	147.741
Ukupno	207.269	151.955

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT (NASTAVAK)

31. decembar 2024.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Akumulirane promjene fer vrijednosti	Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3		
Dužnički vrijednosni papiri	210.852	-	-	210.852	-211	-	-	-3.583	207.058
Ukupno	210.852	-	-	210.852	-211	-	-	-3.583	207.058

31. decembar 2023.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Akumulirane promjene fer vrijednosti	Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3		
Dužnički vrijednosni papiri	160.115	-	-	160.115	-160	-	-	-8.160	151.795
Ukupno	160.115	-	-	160.115	-160	-	-	-8.160	151.795

Kretanje umanjena vrijednosti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat:

	Od	Alokacija (porast umanjena vrijednosti)	Prestanak priznavanja (smanjenje umanjena vrijednosti)	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku, neto (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Do
1. januar 2024.						
Faza 1	-160	-53	4	-	-2	-211
Ukupno	-160	-53	4	-	-2	-211
31. decembar 2024.						

	Od	Alokacija (porast umanjena vrijednosti)	Prestanak priznavanja (smanjenje umanjena vrijednosti)	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku, neto (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Do
1. januar 2023.						
Faza 1	-152	-26	18	-	-	-160
Ukupno	-152	-26	18	-	-	-160
31. decembar 2023.						

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU

Finansijska imovina je mjerena po amortizovanom trošku ako se drži u poslovnom modelu čiji je cilj prikupljanje ugovornih tokova gotovine, a njihovi ugovorni tokovi gotovine su SPPI.

U izvještaju o finansijskom položaju ova imovina se iskazuje po amortizovanom trošku, tj. bruto knjigovodstvenoj vrijednosti umanjenoj za bilo kakav gubitak od umanjenja. Prikazani su pod stavkom "Obavezna rezerva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine", "Depoziti kod drugih banaka i finansijskih organizacija", "Kredit i potraživanja od klijenata", i "Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku".

Prihodi od kamata na ovu imovinu se izračunavaju metodom efektivne kamate i uključuju se u stavku „Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku“ u okviru „Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi“ u Izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici od umanjenja vrijednosti uključeni su u stavku „Umanjenja vrijednosti i rezervisanja“. Dobici i gubici od prestanka priznavanja (kao što je prodaja) imovine iskazuju se pod stavkom „Ostali prihodi“.

U Banci, finansijska imovina po amortizovanom trošku predstavlja najveću kategoriju mjerenja, koja uključuje veliku većinu kreditnih poslova prema klijentima, međubankarskom kreditnom poslovanju, depozitima kod centralnih banaka, iznosima u toku poravnjanja, trgovinskim i drugim potraživanjima.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.1 Obavezna rezerva kod CBBiH

2024.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Knjigovo- dstveni iznos 31. decembar
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2 Faza 3	Ukupno
Obavezna rezerva kod CBBiH	199.890	-	-	-	199.890	-200	-	-200
Obavezna rezerva kod CBBiH	199.890	-	-	-	199.890	-200	-	-200
Ukupno								

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	1. januar 2024.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	31. decembar 2024.
Obavezna rezerva kod CBBiH				
Obavezna rezerva kod CBBiH	-188	-12	-	-200
Ukupno umanj enje vrijednosti	-188	-12	-	-200

2023.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Knjigovo- dstveni iznos 31. decembar
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2 Faza 3	Ukupno
Obavezna rezerva kod CBBiH	187.989	-	-	-	187.989	-188	-	-188
Obavezna rezerva kod CBBiH	187.989	-	-	-	187.989	-188	-	-188
Ukupno umanj enje vrijednosti								

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	1. januar 2023.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	31. decembar 2023.
Obavezna rezerva kod CBBiH				
Obavezna rezerva kod CBBiH	-173	-15	-	-188
Ukupno umanj enje vrijednosti	-173	-15	-	-188

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.2 Depoziti kod drugih banaka i finansijskih organizacija

2024.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti				Knjigovo-dstveni iznos 31. decembar
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Depoziti kod drugih banaka										
Kreditne institucije	94.618	-	-	-	94.618	-94	-	-	-	-94
Ukupno	94.618	-	-	-	94.618	-94	-	-	-	-94
										94.524
										94.524

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	1. januar 2024.	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacije	Sredstva isknjižena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2024.
Depoziti kod drugih banaka								
Kreditne institucije	-43	-411	362	-	-	-	-2	-94
Ukupno umanjjenje vrijednosti	-43	-411	362	-	-	-	-2	-94

2023.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti				Knjigovo-dstveni iznos 31. decembar
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Depoziti kod drugih banaka										
Kreditne institucije	43.247	-	-	-	43.247	-43	-	-	-	-43
Ukupno	43.247	-	-	-	43.247	-43	-	-	-	-43
										43.204
										43.204

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.2 Depoziti kod drugih banaka i finansijskih organizacija (nastavak)

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	1. januar 2023.	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacije	Sredstva isknjžena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanaka priznavanja	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2023.
Depoziti kod drugih banaka								
Kreditne institucije	-63	-45	65	-	-	-	-	-43
Ukupno umanjenje vrijednosti	-63	-45	65	-	-	-	-	-43

7.3 Krediti i potraživanja od klijenata

	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti				Knjigovo- dstveni iznos 31. decembar
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
2024.									
Kredit i potraživanja od klijenata									
Kreditne institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Država	34.884	8.342	-	-	43.226	-673	-497	-	-1.170
Ostale finansijske institucije	15.573	-	-	-	15.573	-261	-	-	-261
Nefinansijske institucije	641.627	171.444	14.523	3.958	831.552	-8.222	-11.933	-13.981	-34.834
Stanovništvo	573.243	100.807	32.753	1.233	708.036	-3.768	-8.266	-27.395	-39.897
Ukupno	1.265.327	280.593	47.276	5.191	1.598.387	-12.924	-20.696	-41.376	-76.162
									1.522.225

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.3 Krediti i potraživanja od klijenata (nastavak)

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	1. januar 2024.	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacije	Sredstva isknjžena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2024.
Kredit i potraživanja od klijenata								
Faza 1	-12.206	-13.076	2.426	3.421	6.511	-	-	-12.924
Država	-545	-157	-	-	29	-	-	-673
Ostale finansijske institucije	-219	-275	1	-	232	-	-	-261
Nefinansijske institucije	-7.868	-10.929	2.008	2.906	5.661	-	-	-8.222
Stanovništvo	-3.574	-1.715	417	515	589	-	-	-3.768
Faza 2	-21.586	-1.006	4.831	-10.160	7.225	-	-	-20.696
Država	-621	-	-	-	124	-	-	-497
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	-14.026	-991	4.013	-5.110	4.181	-	-	-11.933
Stanovništvo	-6.939	-15	818	-5.050	2.920	-	-	-8.266
Faza 3	-41.348	-	4.046	-6.857	-6.084	8.867	-	-41.376
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	-16.098	-	3.428	-3.296	-1.834	3.819	-	-13.981
Stanovništvo	-25.250	-	618	-3.561	-4.250	5.048	-	-27.395
POCI	-827	-	77	-	-1.189	773	-	-1.166
Nefinansijske institucije	-360	-	62	-	-1.092	692	-	-698
Stanovništvo	-467	-	15	-	-97	81	-	-468
Ukupno umanjeње vrijednosti	-75.967	-14.082	11.380	-13.596	6.463	9.640	-	-76.162

	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstveni iznos 31. decembar	
2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Kredit i potraživanja od klijenata										
Kreditne institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Država	19.637	9.469	-	-	29.106	-545	-621	-	-1.166	27.940
Ostale finansijske institucije	12.925	-	-	-	12.925	-219	-	-	-219	12.706
Nefinansijske institucije	555.986	232.351	23.977	788	813.102	-7.868	-14.026	-16.098	-360	-38.352
Stanovništvo	548.528	76.699	31.443	1.363	658.033	-3.574	-6.939	-25.250	-467	-36.230
Ukupno	1.137.076	318.519	55.420	2.151	1.513.166	-12.206	-21.586	-41.348	-827	-75.967

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.3 Krediti i potraživanja od klijenata (nastavak)

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	1. januar 2023.	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacije	Sredstva isknjžena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanaka priznavanja)	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2023.
Kredit i potraživanja od klijenata								
Faza 1	-11.802	-12.353	3.964	5.093	2.892	-	1	-12.206
Država	-81	-351	-	76	-189	-	-	-545
Ostale finansijske institucije	-225	-189	104	-	90	-	1	-219
Nefinansijske institucije	-8.298	-10.240	3.297	4.304	3.070	-	-1	-7.868
Stanovništvo	-3.198	-1.574	562	714	-79	-	1	-3.574
Faza 2	-19.864	-331	4.135	-13.500	7.974	-	-1	-21.586
Država	-	-	-	-646	25	-	-	-621
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	-12.548	-326	3.459	-9.813	5.203	-	-1	-14.026
Stanovništvo	-7.316	-5	676	-3.040	2.746	-	-	-6.939
Faza 3	-36.311	-	4.554	-13.479	-4.472	8.362	-	-41.348
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	-10.804	-	3.872	-8.936	-710	480	-	-16.098
Stanovništvo	-25.509	-	682	-4.544	-3.762	7.883	-	-25.250
POCI	-1.209	-	82	-	-1.006	1.305	1	-827
Nefinansijske institucije	-748	-	70	-	-688	1.005	-	-360
Stanovništvo	-461	-	12	-	-318	300	-	-467
Ukupno umanjenje vrijednosti	-69.188	-12.684	12.735	-21.886	5.399	9.667	1	-75.967

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.3 Krediti i potraživanja od clijenata (nastavak)

Kretanje bruto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine po amortizovanom trošku – krediti i potraživanja od clijenata

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. januara 2024. godine	1.180.323	318.519	55.420	2.151	1.556.413
Novo finansiranje	638.864	75.921	398	3.619	718.802
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-470.452	-121.140	-12.719	-1.044	-605.355
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 2	-85.701	85.701	-	-	-
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 3	-4.938	-	4.938	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 3	-	-8.773	8.773	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 1	58.312	-58.312	-	-	-
Prijenos iz Faze 3 u Fazu 2	-	4.582	-4.582	-	-
Prijenos iz Faze 3 u Fazu 1	287	-	-287	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-8.867	-773	-9.640
Promjene na ugovorima koji nisu mijenjali fazu	-51.368	-15.905	4.202	1.238	-61.833
Na dan 31. decembra 2024. godine	1.265.327	280.593	47.276	5.191	1.598.387

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. januara 2023. godine	1.183.971	248.620	41.696	2.150	1.476.437
Novo finansiranje	588.647	102.002	6.662	876	698.187
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-470.428	-91.847	-11.680	-508	-574.463
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 2	-119.574	119.574	-	-	-
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 3	-6.051	-	6.051	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 3	-	-15.572	15.572	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 1	40.801	-40.801	-	-	-
Prijenos iz Faze 3 u Fazu 2	-	177	-177	-	-
Prijenos iz Faze 3 u Fazu 1	190	-	-190	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-8.362	-1.305	-9.667
Promjene na ugovorima koji nisu mijenjali fazu	-37.233	-3.634	5.848	938	-34.081
Na dan 31. decembra 2023. godine	1.180.323	318.519	55.420	2.151	1.556.413

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.4 Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku

2024.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstveni iznos		
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	31. decembar
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku											
Potraživanja od ovlaštenog mjenjača	5.584	-	2	-	5.586	-	-	-2	-	-2	5.584
Potraživanja za naknade i provizije	3.246	38	1.960	-	5.244	-68	-4	-1.943	-	-2.015	3.229
Potraživanja po osnovu domaćih transakcija	3.063	5	232	-	3.300	-96	-1	-228	-	-325	2.975
Potraživanja od unoslenika	196	-	40	-	236	-4	-	-40	-	-44	192
Potraživanja od Western Union-a	47	-	-	-	47	-1	-	-	-	-1	46
Potraživanja za PDV	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Ostala imovina	1.012	7	825	-	1.844	-21	-1	-822	-	-844	1.000
Ukupno	13.150	50	3.059	-	16.259	-190	-6	-3.035	-	-3.231	13.028

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

1. januar 2024.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Otpisi	31. decembar 2024.
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku					
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	-2.911	-341	-	21	-3.231
Ukupno umanjenje vrijednosti	-2.911	-341	-	21	-3.231

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.4 Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (nastavak)

2023.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti			Knjigovodstveni iznos	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku										
Potraživanja po osnovu domaćih transakcija	5.820	5	183	-	6.008	-124	-1	-179	-	-304
Potraživanja od ovlaštenog mjenjača	5.241	-	2	-	5.243	-	-	-2	-	-2
Potraživanja za naknade i provizije	4.498	32	1.675	-	6.205	-89	-3	-1.657	-	-1.749
Potraživanja od uposlenika	136	-	40	-3	176	-	-	-40	-	-43
Potraživanja od Western Union-a	23	-	-	-	23	-	-	-	-	-
Potraživanja za PDV	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Ostala imovina	765	1	798	-	1.564	-15	-	-798	-	-813
Ukupno	16.484	38	2.698	-	19.220	-231	-4	-2.676	-	-2.911

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	1. januar 2023.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Otpisi	31. decembar 2023.
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku						
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	-2.734	-475	50	-	248	-2.911
Ukupno umanj enje vrijednosti	-2.734	-475	50	-	248	-2.911

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.5 ***Prestanak priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku zbog značajnih promjena ugovornih uslova***

U kreditnom poslovanju Banke može doći do promjena ugovornih uslova finansijske imovine bilo kao rezultat pregovora radi prilagodbe izmijenjenim tržišnim uslovima ili radi sprečavanja finansijskih poteškoća klijenta, odnosno radi maksimiziranja mogućnosti naplate ako je klijent već u finansijskim poteškoćama.

Kao rezultat promjene uvjeta ili modifikacije ugovornih tokova gotovine finansijske imovine može doći do prestanka priznavanja finansijske imovine te priznavanja nove, izmijenjene finansijske imovine. Banka je definisala niz kriterija za prestanak priznavanja koji (kvalitativno ili kvantitativno) određuju da li je promjena ugovornih uvjeta finansijske imovine dovoljno značajna da zadovolji uslove za prestanak priznavanja.

Značajne modifikacije dovode do prestanka priznavanja izvornog finansijskog sredstva i inicijalnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva kao novog finansijskog instrumenta. Oni uključuju sljedeće događaje:

- a) promjenu ugovornih uslova koja dovodi do promjene druge ugovorne strane;
- b) promjenu valute ugovora (osim ako je promjena rezultat korištenja ugrađene opcije u izvornom ugovoru s unaprijed dogovorenim uvjetima promjene, ili ako je nova valuta vezana za izvornu valutu);
- c) uvođenje ugovora koji ne zadovoljavaju ne-SPPI test; i uklanjanje ugovorne karakteristike koja nije SPPI.

Neki kriteriji za prestanak priznavanja razlikuju da li se ugovorne modifikacije primjenjuju na dužnike koji se suočavaju sa finansijskim poteškoćama. Primjena određenih modifikacija na dužnike u finansijskim poteškoćama ne smatra se značajnom jer je cilj poboljšanje izgleda banke da nadoknadi potraživanja tako što će prilagoditi raspored otplate određenim finansijskim uvjetima tih dužnika. S druge strane, takve ugovorne modifikacije koje se primjenjuju na izvršne dužnike mogu se smatrati dovoljno značajnim da bi opravdale prestanak priznavanja, kao što je detaljnije objašnjeno u nastavku.

Iz ove perspektive, sljedeći kriteriji dovode do prestanka priznavanja, osim ako se ne smatraju 'forbearance mjerama', one se primjenjuju na klijente u defaultu ili su trigger za default:

- plan otplate izmijenjen je na način da se ponderisani preostali rok dospeljeća imovine izmijeni za više od 100% i ne manje od dvije godine u odnosu na izvorno sredstvo;
- promjena vremena/iznosa ugovornih tokova gotovine rezultirajući time da je sadašnja vrijednost modifikovanih tokova gotovine (diskontovana po efektivnoj kamatnoj stopi prije modifikacije) različita za više od 2% bruto knjigovodstvene vrijednosti sredstva neposredno prije izmjene (kumulativna procjena uzimajući u obzir sve modifikacije koje su se dogodile u posljednjih dvanaest mjeseci); ili
- komercijalna pregovaranja pokrenuta od strane dužnika koji traže bolje uslove kao alternativu ponovnom finansiranju, dok postoji opcija za prijevremenu otplatu/rano prekidanje i dovoljno konkurentno tržište refinansiranja.

Nadalje, troškovi koje bi dužnik imao u slučaju prijevremene otplate/prijevremenog raskida ugovora trebalo bi da budu ocijenjeni kao dovoljno niski da bi ga ne bi odbili. Ovaj otkazni rok se rijetko primjenjuje za kredite u fazi 2 i nikada u fazi 3.

Ako se ugovorne modifikacije koje se smatraju 'forbearance mjerama' primjenjuju na klijente u statusu neispunjavanja obaveza ili su triggeri za status neispunjavanja obaveza toliko značajni da se kvalitativno procjenjuju kao ukidanje izvornih ugovornih prava, iste rezultiraju prestankom priznavanja.

Primjeri takvih izmjena su:

- novi ugovor sa bitno drugačijim uslovima potpisan je kao dio restrukturiranja;
- konsolidacija višestrukih originalnih zajmova u jedan sa bitno različitim uslovima; ili transformacija revolving kredita u ne-revolving.

Izmjene ugovora koje dovode do prestanka priznavanja izvornih sredstava rezultiraju početnim priznavanjem novih finansijskih sredstava. Ako je dužnik u kašnjenju ili ako značajna modifikacija dovodi do neizvršenja obaveza, onda će se novo sredstvo tretirati kao POCI.

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.5 *Prestanak priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku zbog značajnih promjena ugovornih uslova (nastavak)*

Ako dužnik nije u kašnjenju ili ako značajna modifikacija ne dovede do neispunjavanja obaveza, novo sredstvo priznato nakon prestanka priznavanja originalne imovine će biti u fazi 1. Za kredite koji se mjere po amortiziranoj vrijednosti, neamortizirani iznos naknada za izdavanje/troškove prijema iskazane u efektivnoj kamatnoj stopi prikazuju se kao "Neto prihod od kamata" na datum prestanka priznavanja. Za finansijsku imovinu mjerenu po FVBU, bez obzira da li su u kašnjenju, dobici i gubici od prestanka priznavanja uključuju se u iste stavke izvještaja o prihodima kao njihov rezultat mjerenja.

Za sredstva dužničkog instrumenta koja se ne mjere po FVBU i koja su predmet ugovornih modifikacija koja ne rezultiraju prestankom priznavanja, bruto knjigovodstvena vrijednost sredstva se usklađuje s priznavanjem dobiti ili gubitka od promjene u izvještaju o bilansu uspjeha i ukupnom ostalom rezultatu. Dobitak ili gubitak promjene je jednak razlici između bruto knjigovodstvene vrijednosti prije izmjene i sadašnje vrijednosti tokova gotovine na osnovu modificiranih termina diskontiranih s izvornom efektivnom kamatnom stopom. U izvještaju o bilansu uspjeha, dobitak ili gubitak modifikacije se prikazuje kao „Prihodi od kamata” ako se izmjena odnosi na finansijsku imovinu u fazi 1. Za finansijsku imovinu u fazi 2 i 3 i finansijskoj imovini POCl, dobici ili gubici prikazani su kao „Umanjenja vrijednosti i rezervisanja”.

7.6. Finansijska imovina – Modifikacija

U situaciji kada je ponovna pregovaranja uzrokovana finansijskim poteškoćama druge strane i nemogućnošću da izvrši prvobitno dogovorene uplate, Banka upoređuje originalne i revidirane očekivane tokove gotovine sa imovinom da li su rizici i nagrade imovine u značajnoj veličini različiti kao rezultat ugovorne izmjene. Ako se rizici i nagrade ne mijenjaju, modificirano sredstvo se suštinski ne razlikuje od originalnog dobra i izmjena ne rezultira nepriznavanjem. Banka ponovo izračunava bruto knjigovodstvenu vrijednost diskontovanjem modificiranih ugovornih novčanih tokova po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi (ili kreditno prilagođenoj efektivnoj kamatnoj stopi za POCl finansijsku imovinu), i priznaje dobitak ili gubitak izmjene u izvještaju o bilansu uspjeha.

Ako su modificirani uslovi u suštini različiti, prava na tokove gotovine iz originalnog otplatnog plana prestaju, a Banka ne priznaje prvobitno finansijsku imovinu i prepoznaje novu imovinu po fer vrijednosti. Smatra se da je datum ponovnog pregovaranja datum početnog priznavanja za potrebe naknadnog obračuna umanjjenja, uključujući i utvrđivanje da li se desilo značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk—SICR). Banka također ocijeni da li novi kredit ili dužnički instrument ispunjava kriterij SPPI. Bilo kakva razlika između knjigovodstvene vrijednosti originalne imovine koja prestaje biti priznata i fer vrijednosti nove bitno modificovane vrijednosti priznaje se u izvještaju o bilansu uspjeha.

14

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. NEKRETNINE I OPREMA

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme može se prikazati kako slijedi:

	2024.	2023.
Zemljište i zgrade	50 godina	50 godina
Uredska oprema	5-10 godina	5-10 godina
IT imovina (hardver)	5 godina	5 godina

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja imovine iz upotrebe utvrđuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine i priznaje se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostalom ukupnom rezultatu u razdoblju u kojem su nastali.

Nekretnine i oprema

a) Nabavna vrijednost

	Zemljište i zgrade	Uredska oprema	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2023.	34.247	15.102	6.110	-	55.459
Povećanja (+)	-	-	-	3.357	3.357
Prodaja i rashod (-)	-38	-1.574	-908	-	-2.520
Transfer iz IUT (+/-)	839	1.814	663	-3.316	-
Stanje na dan 31. decembar 2023.	35.048	15.342	5.865	41	56.296
Povećanja (+)	-	-	-	4.620	4.620
Prodaja i rashod (-)	-	-1.557	-79	-	-1.636
Transfer iz IUT (+/-)	103	2.104	696	-2.903	-
Stanje na dan 31. decembar 2024.	35.151	15.889	6.482	1.758	59.280

b) Akumulirana amortizacija

	Zemljište i zgrade	Uredska oprema	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2023.	-9.422	-11.084	-4.497	-	-25.003
Amortizacija (-)	-839	-1.276	-575	-	-2.690
Prodaja i rashod (+)	37	1.556	906	-	2.499
Stanje na dan 31. decembar 2023.	-10.224	-10.804	-4.166	-	-25.194
Amortizacija (-)	-887	-1.401	-680	-	-2.968
Prodaja i rashod (+)	-	1.533	79	-	1.612
Stanje na dan 31. decembar 2024.	-11.111	-10.672	-4.767	-	-26.550

c) Knjigovodstvena vrijednost

	Zemljište i zgrade	Uredska oprema	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2024.	24.040	5.217	1.715	1.758	32.730
Stanje na dan 31. decembar 2023.	24.824	4.538	1.699	41	31.102
Stanje na dan 1. januar 2023.	24.825	4.018	1.613	-	30.456

9. IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA

Zemljište i zgrade

Procijenjeni vijek trajanja za imovinu sa pravom korištenja je 5 godina.

a) Nabavna vrijednost	
Stanje na dan 1. januara 2023.	5.915
Povećanja (+)	2.188
Prodaja i rashod (-)	-1.450
Stanje na dan 31. decembar 2023.	6.653
Povećanja (+)	1.192
Prodaja i rashod (-)	-716
Stanje na dan 31. decembar 2024.	7.129
b) Akumulirana amortizacija	
Stanje na dan 1. januara 2023.	-2.878
Amortizacija (-)	-1.238
Prodaja i rashod (+)	1.148
Stanje na dan 31. decembar 2023.	-2.968
Amortizacija (-)	-1.407
Prodaja i rashod (+)	602
Stanje na dan 31. decembar 2024.	-3.773
c) Knjigovodstvena vrijednost	
Stanje na dan 31. decembar 2024.	3.356
Stanje na dan 31. decembar 2023.	3.685
Stanje na dan 1. januar 2023.	3.037

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. ULAGANJA U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Investicijske nekretnine se odnose na neposlovne prostore (spratovi) date u zakup u zgradi Centrale u Sarajevu, koji se ne koriste od strane Banke. Banka je po osnovu ulaganja u investicijske nekretnine za 2024. godinu ostvarila ukupan prihod od rente u iznosu od 544 hiljada BAM – Napomena 23. (2023. – 347 hiljada BAM), dok su direktni troškovi za godinu iznosili 25 hiljada BAM (2023. – 25 hiljada BAM).

a) Nabavna vrijednost

Stanje na dan 1. januara 2023.	1.760
Povećanja (+)	-
Prodaja i rashod (-)	-
Transfer iz IUT (+/-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2023.	1.760
Povećanja (+)	-
Prodaja i rashod (-)	-
Transfer iz IUT (+/-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2024.	1.760

b) Akumulirana amortizacija

Stanje na dan 1. januara 2023.	-299
Amortizacija (-)	-35
Prodaja i rashod (+)	-
Stanje na dan 31. decembar 2023.	-334
Amortizacija (-)	-35
Prodaja i rashod (+)	-
Stanje na dan 31. decembar 2024.	-369

c) Knjigovodstvena vrijednost

Stanje na dan 31. decembar 2024.	1.391
Stanje na dan 31. decembar 2023.	1.426
Stanje na dan 1. januar 2023.	1.461

Fer vrijednost ulaganja u investicijske nekretnine na 31. decembar 2024. i 2023. godine značajno se ne razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti zgrade u 2024. i 2023. godini.

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Procijenjeni vijek trajanja nematerijalne imovine se može prikazati kako slijedi:

	2024. 5 godina	2023. 5 godina
Softver		
Licence i patenti		

a) Nabavna vrijednost

	Softver	Ostalo (licence. patenti. itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2023.	12.140	6.765	-	18.905
Povećanja (+)	-	-	1.674	1.674
Prodaja i rashod (-)	-60	-5	-	-65
Transfer iz IUT (+/-)	1.108	84	-1.192	-
Stanje na dan 31. decembar 2023.	13.188	6.844	482	20.514
Povećanja (+)	-	-	-	-
Transfer iz IUT (+/-)	1.616	72	-1.688	-
Stanje na dan 31. decembar 2024.	14.804	6.916	116	21.836

b) Akumulirana amortizacija

	Softver	Ostalo (licence. patenti. itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2023.	-9.125	-6.110	-	-15.235
Amortizacija (-)	-1.116	-407	-	-1.523
Prodaja i rashod (+)	60	5	-	65
Stanje na dan 31. decembar 2023.	-10.181	-6.512	-	-16.693
Amortizacija (-)	-1.296	-197	-	-1.493
Stanje na dan 31. decembar 2024.	-11.477	-6.709	-	-18.186

c) Knjigovodstvena vrijednost

	Softver	Ostalo (licence. patenti. itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2024.	3.327	207	116	3.650
Stanje na dan 31. decembar 2023.	3.007	332	482	3.821
Stanje na dan 1. januar 2023.	3.015	655	-	3.670

12. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Banka ima značajan uticaj, a koji nije ni zavisno društvo, niti udio u zajedničkom ulaganju. Značajan uticaj je ovlast da učestvuje u donošenju odluka u finansijskim i poslovnim politikama tog subjekta, ali ne i kontrolu niti zajedničku kontrolu nad politikama.

Ulaganja u pridružena društva u finansijskim izvještajima iskazana su po trošku, manje bilo kakva umanjjenja vrijednosti pojedinačnih investicija, ako je to potrebno. Kako je opisano u Napomeni 2b, Banka ne konsoliduje ulaganje u pridruženo društvo - Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo.

Ulaganje Banke u pridružena društva je kako slijedi:

Naziv kompanije	Glavna djelatnost	2024.	2023.
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo (49%)	Finansijski i operativni lizing	607	607
Ukupno		607	607

Za pridruženo društvo datum izvještavanja je 31. decembar. Sažetak finansijskih informacija pridruženog društava prikazan je ispod:

	2024.	2023.
Ukupna imovina	150.052	133.345
Ukupne obaveze	-137.290	-120.887
Poslovni rezultat	1.488	1.763
Neto imovina	12.762	12.458

Promjene na ulaganjima u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	Metod troška	
	2024.	2023.
Stanje na dan 1. januar	607	607
Smanjenje / povećanje rezervisanja za rizik	-	-
Stanje na dan 31. decembar	607	607

13. DUGOROČNA IMOVINA NAMIJENJENA PRODAJI

Stečena imovina

Stečena imovina je nefinansijska imovina koju Banka stekne u procesu otplate zajmova. Ova imovina se u početku priznaje po nižoj vrijednosti od neto knjigovodstvene vrijednosti odgovarajućih naplata ili procijenjene vrijednosti (vrednovanje koje vrši vanjski procjenitelj) manje očekivani troškovi prodaje. Ako je neto knjigovodstvena vrijednost odgovarajuće naknade u trenutku sticanja nula, stečena imovina se priznaje u iznosu od 1 BAM.

Ta se imovina mora naknadno redovito procjenjivati od strane vanjskih procjenitelja, osim kada je njezina knjigovodstvena vrijednost jednaka 1 BAM. U slučaju da se ta imovina ne proda u periodu od 3 godine nakon sticanja, knjigovodstvena vrijednost iste se mora smanjiti na iznos od 1 BAM, kako je propisala Agencija za bankarstvo F BiH ("FBA").

	2024.	2023.
Stečena imovina	609	1.155
Umanjenja vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu	-590	-1.151
Neto stečena imovina	19	4

Promjene na umanjenju vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu:

	Od	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi i prodaja	Do
	1. januar 2024.				31. decembar 2024.
Umanjenja vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu	-1.151	-98	-	659	-590
Ukupno	-1.151	-98	-	659	-590

13. DUGOROČNA IMOVINA NAMIJENJENA PRODAJI (NASTAVAK)

Promjene na umanjenju vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu:

	Od	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi i prodaja	Do
	1. januar 2023.				31. decembar 2023.
Umanjenja vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu	-2.324	-809	3	1.979	-1.151
Ukupno	-2.324	-809	3	1.979	-1.151
				2024.	2023.
Dobitak od prodaje				60	714
Total				60	714

14. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA

	2024.	2023.
Unaprijed plaćeni troškovi	1.457	972
Sitan inventar	24	44
Ostala imovina	192	139
Ukupno ostala imovina prije umanjenja vrijednosti	1.673	1.155
Manje: umanjenja vrijednosti	-70	-56
Neto ostala imovina i potraživanja	1.603	1.099

Promjene na umanjenjima vrijednosti za ostalu imovinu:

	Od	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi i prodaja	Do
	1. januar 2024.				31. decembar 2024.
Ostala imovina	-56	-76	62	-	-70
Ukupno	-56	-76	62	-	-70

	Od	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi i prodaja	Do
	1. januar 2023.				31. decembar 2023.
Ostala imovina	-135	-64	143	-	-56
Ukupno	-135	-64	143	-	-56

15. FINANSIJSKE OBAVEZE PO AMORTIZOVANOM TROŠKU

Finansijske obaveze koje se mjere po amortizovanom trošku prikazane su u izvještaju o finansijskom položaju na poziciji "Finansijske obaveze po amortizovanom trošku". Pod tom pozicijom uključeni su "Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija", "Depoziti od klijenata", "Uzeti krediti", "Obaveze po osnovu najмова" i "Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku".

Kod naknadnog mjerenja finansijskih obaveza po amortizovanom trošku, troškovi kamata priznaju se u izvještaj o bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope, a prikazuju se na poziciji "Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku" pod "Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi" u Izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici nastali kao rezultat prestanka priznavanja finansijske obaveze priznaju se u Izvještaju o bilansu uspjeha, te prikazuju na poziciji „Ostali prihodi“ ili „Ostali troškovi i rashodi“.

15. FINANSIJSKE OBAVEZE PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

15.1 Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija

	2024.	2023.
Prekonočni depoziti	16.930	624
Oročeni depoziti	104.508	154.132
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	121.438	154.756

15.2 Depoziti od klijenata

	2024.	2023.
Tekući računi / Prekonočni depoziti	1.112.212	1.044.352
Transakcijski računi	1.112.212	1.044.352
Države	83.097	68.116
Nefinansijska društva	408.842	397.379
Stanovništvo	620.273	578.857
Oročeni depoziti	709.352	691.085
Depoziti s ugovorenim dospijećem	709.352	691.085
Štedni depoziti	355.816	329.821
Nefinansijska društva	31.487	24.539
Stanovništvo	324.329	305.282
Transakcijski računi i depoziti razročivi uz najavu	353.536	361.264
Države	10.317	30.794
Nefinansijska društva	308.084	295.618
Stanovništvo	35.135	34.852
Depoziti od klijenata	1.821.564	1.735.437
Države	93.414	98.910
Nefinansijska društva	748.413	717.536
Stanovništvo	979.737	918.991

Prosječna kamatna stopa na ukupne depozite klijenata na kraju 2024. godine iznosila je 0,66% godišnje i veća je u odnosu na prethodnu godinu (2023.: 0,40%) za 26 bp, od čega su: depoziti nefinansijskih društva na kraju 2024. godine iznosili 0,88% godišnje i veći su u odnosu na prethodnu godinu (2023.: 0,44%) za 44 bp, dok su za stanovništvo iznosili 0,52% prema 0,35% u 2023. godini.

U strukturi depozita najveći rast ostvaren je kod dugoročnih depozita pravnih lica sa 1,051% (2023.) na 1,81% (2024.), i stanovništva sa 1,015% (2023.) na 1,390% (2024.).

Kamatne stope na kratkoročne depozite porasle su za pravna lica sa 0,536% (2023.) na 1,795% (2024.), za stanovništvo sa 0,376% (2023.) na 0,949% (2024.), dok su u javnom sektoru porasle sa 0,405% na 0,592% u 2024. godini.

Prosječne kamatne stope na depozite a vista porasle su sa 0,004% na 0,007%, dok su prosječne kamatne stope na štednim računima a vista porasle sa 0,055% na 0,066%.

15.3 Uzeti krediti

	2024.	2023.
Obaveze za dugoročne kredite – subordinirani dug Steiermarkische bank und Sparkassen AG, rok dospijeća 31. august 2034. godine	33.425	9.984
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), rok dospijeća 10. juli 2027. godine	29.350	23.390
GGF (Fond Green for Growth), rok dospijeća 15. juni 2029. godine	17.630	17.643
The European Fund For Southeast Europe (EFSE), rok dospijeća 15. decembar 2025. godine	2.799	5.600
Ukupno	83.204	56.617

Kamatne stope za uzete kredite zavise od ročnosti, kao i vrste kamatne stope koja se primjenjuje (fiksna ili promjenjiva). Uzeti krediti sa promjenjivom kamatnom stopom su vezani za 6-mjesečni euribor.

Očekivano dospijeće:		
	2024.	2023.
- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	19.835	11.130
- u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	63.369	45.487
Ukupno	83.204	56.617

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. FINANSIJSKE OBAVEZE PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

15.3 Uzeti krediti (nastavak)

Banka je ispunila sve finansijske uslove prema ugovorima o finansiranju EBRD-a na dan 31. decembar 2024. i 31. decembar 2023. godine.

Uslovi finansijskog sporazuma za ostvarivanje mogućnosti finansiranja bili su sljedeći:

Uslov	Izračun	Ciljani pokazatelj	2024.	2023.
Stopa regulatornog kapitala	znači omjer dobiven dijeljenjem: (a) regulatornog kapitala; i (b) ukupan iznos izloženosti riziku	min 15,5%	19,28%	19,61%
Omjer otvorene kreditne izloženosti (OCER)	znači omjer dobiven dijeljenjem: (a) ukupan iznos neprihodujućeg portfolija umanjen za rezerivanja (FBA ili MSFI, ovisno o tome koji je iznos veći); i (b) Osnovni kapital (FBA)	max 25%	-5,06%	-10,04%
Omjer neto stabilnog finansiranja (NSFR)	znači omjer dobiven dijeljenjem: (a) raspoloživi iznos stabilnog finansiranja zajmoprimca; i (b) potreban iznos stabilnog finansiranja zajmoprimca	min 100%	147,27%	138,79%
Omjer pokrića likvidnosti (LCR)	znači omjer dobiven dijeljenjem: (a) stanje visokokvalitetnih likvidnih sredstava zajmoprimca; i (b) ukupni neto novčani odlivi zajmoprimca za sljedećih 30 kalendarskih dana	min 100%	215,87%	184,35%

Knjigovodstveni iznos finansijske imovine založene kao kolateral

	2024.	2023.
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	10.797	10.645
Ukupno	10.797	10.645

Finansijska imovina založena kao kolateral sastoji se od obveznica. Kolaterali su založeni kao rezultat transakcija prikazanih u stavci Finansijske obaveze po amortiziranom trošku - Uzeti krediti kod EBRD-a.

15. FINANSIJSKE OBAVEZE PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

15.4 Obaveze po osnovu najмова

	2024.	2023.
Obaveze po osnovu najмова od imovine s pravom korištenja	3.470	3.745
	2024.	2023.
Ročna struktura		
- Unutar jedne godine	1.379	1.288
- Između jedne i 5 godina	2.091	2.517
Ukupno	3.470	3.745
Obaveze po osnovu najмова		
	2024.	2023.
Kratkotrajne obaveze	1.379	1.228
Dugotrajne obaveze	2.091	2.517

Banka iznajmljuje dvije vrste nekretnina, poslovne prostore i zemljište. Zakupi se pregovaraju na pojedinačnoj osnovi i sadrže širok raspon različitih uslova (uključujući otkazivanje i produženje). Glavne karakteristike ugovora o zakupu:

- Imovina sa pravom korištenja za ugovor koji koristi vlasnik traje 5 godina s otkaznim rokom od 3 mjeseca i s mogućnošću nastavljanja ugovora ako se obje strane slože. Isplate zakupa vrše se mjesečno u fiksnom iznosu definiranom ugovorom.
- Imovina sa pravom korištenja za zgrade ugovara se uglavnom na period od 5 godina sa opcijom produženja. Isplate zakupa uglavnom se obavljaju mjesečno u fiksnom iznosu definiranom ugovorom.

Zakupi ne nameću nikakve posebne ugovorne odredbe, ali zakupljena imovina se ne može koristiti kao kolateral u svrhu pozajmljivanja sredstava. Budući odlivi gotovine kojima je Banka kao zakupac potencijalno izložena, a koji se ne odražavaju u mjerenju obaveze zakupa, proizlaze iz mogućnosti produženja i otkazivanja.

Banka ne daje nikakvu zagarantovanu preostalu vrijednost.

Troškovi kamata na obaveze po osnovu najмова za godinu završenu 31. decembra 2024. godine su iznosili 105 hiljada BAM, a u 2023. godini 93 hiljade BAM.

Kratkoročni najmovi

Kratkoročni najmovi i troškovi se priznaju linearno tokom izvještajnog perioda. Troškovi koji se odnose na zakup predmeta male vrijednosti za koje se primjenjuje izuzeće od priznavanja za 2024. godinu iznose 565 hiljada BAM, a u 2023. godini 602 hiljade BAM.

Iznosi priznati za izvještajni period

Sljedeći iznosi su priznati u izvještaju o bilansu uspjeha:

	2024.	2023.
Troškovi kamata na obaveze najma (uključeni u finansijske troškove)	105	93
Troškovi koji se odnose na najam imovine male vrijednosti koja nije kratkoročni najam (uključeni u troškove zaposlenih, ostale administrativne troškove i troškove amortizacije)	565	602
Ukupno	670	695

15. FINANSIJSKE OBAVEZE PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

15.4 Obaveze po osnovu najmov (nastavak)

Sljedeći iznosi su priznati u izvještaju o tokovima gotovine:

	2024.	2023.
Odliv novca za najam - u okviru aktivnosti finansiranja		
Glavnica	1.462	1.362
Kamata	105	93
Troškovi koji se odnose na kratkoročni zakup	565	622
Ukupno	2.132	2.077

15.5 Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku

	2024.	2023.
Obaveze prema bankama	1.396	2.836
Obaveze prema dobavljačima	1.325	2.804
Obaveze po osnovu kartičnog poslovanja	1.094	982
Obaveze za neraspoređena plaćanja	831	1.414
Obaveze za poreze	389	300
Obaveze prema zaposlenima	35	40
Ukupno	5.070	8.376

16. REZERVISANJA

Rezervisanja

Banka priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja i ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Tamo gdje su rezervisanja mjerena pomoću tokova gotovine koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih tokova gotovine. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

	2024.	2023.
Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija	10.810	11.575
Sudski sporovi	367	568
Ostala rezervisanja	4.470	4.728
Dugoročna rezervisanja za zaposlenike	1.504	1.441
Ostala rezervisanja	2.966	3.287
Rezervisanja	15.647	16.871

Promjene u rezervisanjima za dugoročna rezervisanja za zaposlenike

Dugoročna rezervisanja za zaposlenike	2024.	2023.
Sadašnja vrijednost dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih, 1. januara	1.441	1.339
Trošak usluga	59	111
Trošak kamata	81	78
Plaćanja	-77	-87
Sadašnja vrijednost dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih, 31. decembra	1.504	1.441

16. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Rezervisanja za naknade zaposlenim

Na dan 31. decembra 2024. godine rezervisanja za primanja zaposlenih predstavljaju neiskorištene dane godišnjeg odmora i otpremnine za odlazak u penziju i isplate i utvrđene su korištenjem projektirane kreditne jedinice.

Rezervisanja za naknade zaposlenim obračunavaju se na osnovu nezavisnog aktuarskog izveštaja o primjeni MRS 19 – Naknade zaposlenim.

Za aktuarske procjene korištene su sljedeće pretpostavke:

- Demografske pretpostavke o budućim karakteristikama zaposlenih:
 - Prosječna stopa mortaliteta 0,58% (2023.: 0,98%)
 - Prosječna stopa fluktuacije zaposlenih 1,76% (2023.: 1,33%)
- Finansijske pretpostavke:
 - Diskontna stopa 6,00% (2023.: 5,0%)
 - Očekivana stopa rasta plata od 3,00% (stopa rasta plata se utvrđuje u odnosu na kretanje prosječnih plata u FBiH i RS, kretanje plata u Banci i očekivanja Banke o plaćama u narednom periodu. U ovoj pretpostavci nije bilo promjena u odnosu na prethodnu godinu).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Promjene u rezervisanjima za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
	1. januar 2024.						
Faza 1	6.095	6.167	-3.372	-1.299	-1.953	4	31. decembar 2024. 5.642
Faza 2	5.381	83	-2.836	2.962	-437	-	5.153
Faza 3	99	-	-223	245	-106	-	15
Ukupno	11.575	6.250	-6.431	1.908	-2.496	4	10.310

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
	1. januar 2023.						
Faza 1	5.393	5.530	-3.346	-1.597	115	-	31. decembar 2023. 6.095
Faza 2	7.242	42	-2.233	2.561	-2.231	-	5.381
Faza 3	126	-	-73	61	-14	-1	99
Ukupno	12.761	5.572	-5.652	1.025	-2.130	-1	11.575

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Promjene u rezervisanjima za sudske sporove

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Korištenje rezervisanja	Do
	1. januar 2024.				31. decembar 2024.
Sudski sporovi	568	166	-208	-159	367
Ukupno	568	166	-208	-159	367

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Korištenje rezervisanja	Do
	1. januar 2023.				31. decembar 2023.
Sudski sporovi	792	46	-254	-16	568
Ukupno	792	46	-254	-16	568

Potencijalne i preuzete obaveze

U redovitom poslovanju Banka preuzima kreditne obaveze, koje se evidentiraju na vanilansnim računima i prvenstveno uključuju garancije, akreditive i neiskorištene obaveze po kreditima.

	2024.	2023.
Odobreni, a neiskorišteni krediti	288.586	261.049
Činidbene garancije	159.253	156.864
Plative garancije	100.233	101.158
Akreditivi	4.631	1.046
Potencijalne i preuzete obaveze	552.703	520.117

17. OSTALE OBAVEZE

	2024.	2023.
Obaveze za neraspoređena sredstva	1.051	1.044
Odgodeni prihodi	766	792
Ostali obračunati troškovi	-	3
Ukupno	1.817	1.839

18. DIONIČKI KAPITAL

Dionička struktura na dan 31. decembar 2024. i 2023. godine je bila kako slijedi:

	2024.				2023.			
	Broj dionica	Dionički kapital u BAM '000	%	Dionička premija u BAM '000	Broj dionica	Dionički kapital u BAM '000	%	Dionička premija u BAM '000
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz, Austrija	864.733	86.473	100	3.000	864.733	86.473	100	3.000
Ukupno uplaćeni kapital	864.733	86.473	100	3.000	864.733	86.473	100	3.000

Dionički kapital Banke sastoji se od 864.733 obične dionica nominalne vrijednosti 100 BAM.

Dionička premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate dionice.

Krajnji vlasnik Banke je Erste Group Bank AG, Beč, Austrija („Erste Grupa“).

19. NETO PRIHODI OD KAMATA I SLIČNI PRIHODI PO EFEKTIVNOJ KAMATNOJ STOPI

Prihodi od kamata se iskazuju po načelu vremenske osnove, u odnosu na ostatak glavnice i po primijenjenoj efektivnoj kamatnoj stopi koja je jednaka diskontiranom procijenjenom budućem toku gotovine tokom očekivanog operativnog vijeka finansijske imovine do njenog neto knjigovodstvenog iznosa.

Naknade za odobrenje kredita se nakon odobrenja i povlačenja kreditnih sredstava razgraničavaju, zajedno s povezanim direktnim troškovima odobrenja, i priznaju kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit tokom perioda kreditiranja.

Kamate na depozite se pripisuju glavnici ako je to ugovorom predviđeno. Obračun prihoda od kamate se obustavlja kada se ustanovi da nije izvjestan. Suspendirana kamata se iskazuje kao prihod kada se naplati.

	2024.	2023.
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi		
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku	77.652	71.398
od toga <i>unwinding</i> (Napomena 7.3)	-841	-852
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	2.907	1.880
Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	80.559	73.278
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi		
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi po finansijskim obavezama po amortizovanom trošku	-18.808	-11.556
Ukupno rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi	-18.808	-11.556
Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	61.751	61.722

20. NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

	2024.		2023.	
	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod
Platne transakcije	38.978	-12.003	35.689	-9.782
Kartično poslovanje	9.272	-6.457	8.016	-5.375
Ostalo	29.706	-5.546	27.673	-4.407
Distribuirani resursi clijenata kojima se ne upravlja	1.631	-	1.419	-
Proizvodi osiguranja	1.624	-	1.418	-
Ostalo	7	-	1	-
Kreditno poslovanje	5.270	-498	5.249	-563
Date kreditne obaveze, primljene kreditne obaveze	4.332	-120	4.349	-139
Date garancije, primljene garancije	938	-378	900	-424
Ostalo	341	-39	288	-32
Ukupni prihodi i rashodi od naknada i provizija	46.220	-12.540	42.645	-10.377
Neto prihod od naknada i provizija	33.680	-	32.268	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

	2024	2023
Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku	-6.390	-10.249
Neto povećanje ispravki vrijednosti za kreditne gubitke (Napomena 4, 7.2, 7.3)	-9.098	-15.616
Od toga: Neto smanjenje/(povećanje) ispravki vrijednosti za kreditne gubitke za stanja gotovine kod CBBiH iznad obavezne rezerve (Napomena 4.)	12	-18
Od toga: Neto povećanje ispravki vrijednosti za kreditne gubitke za depozite po viđenju kod kreditnih institucija (Napomena 4.)	-65	-7
Od toga: Neto (povećanje)/smanjenje ispravki vrijednosti za kreditne gubitke za depozite kod kreditnih institucija (Napomena 7.2.)	-51	20
Od toga: Neto povećanje ispravki vrijednosti za kreditne gubitke za kredite i potraživanja od klijenata (Napomena 7.3.)	-9.835	-16.445
Od toga: učinci na bilans uspjeha za neutralni efekat umanjenje ispravki vrijednosti za unwinding (UWC)	841	852
Od toga: učinci na bilans uspjeha dio umanjenja vrijednosti – ostalo	-	-18
Neto smanjenje rezervisanja za potencijalne kreditne obaveze i garancije date prema MSFI 9 (Napomena 16.)	765	1.184
Od toga: neiskorišteni kreditni limiti	-581	1.443
Od toga: ostale preuzete obaveze	1.346	-259
Naplata prethodno otpisanih finansijskih sredstava po amortizovanom trošku	3.074	4.106
Neto povećanje ispravki vrijednosti za obaveznu rezervu kod CBBiH (Napomena 7.1.)	-12	-15
Početno priznavanje POCl kredita	-600	733
Neto povećanje ispravki vrijednosti za ostalu imovinu po amortizovanom trošku (Napomena 7.4.)	-341	-427
Direktan otpis ostale imovine po amortizovanom trošku	-206	-219
Naplata finansijske imovine po amortizovanom trošku koja se evidentira direktno u bilansu uspjeha	28	5
Neto povećanje ostalih rezervisanja	-175	-218
Neto smanjenje rezervisanja za sudske sporove (Napomena 16.)	42	208
Neto povećanje kreditnih gubitaka od finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (Napomena 6.)	-51	-8
Ukupno	-6.574	-10.267

22. NETO POZITIVNE / (NEGATIVNE) KURSNE RAZLIKE

	2024.	2023.
Pozitivne kursne razlike po osnovu kupoprodaje deviza	64.071	68.198
Negativne kursne razlike po osnovu kupoprodaje deviza	-60.190	-64.592
Ukupno	3.881	3.606

23. OSTALI PRIHODI

	2024.	2023.
Naknadno utvrđeni prihodi i prihodi od raspuštanja obračunatih troškova iz prethodnih godina	2.148	3.672
Platne transakcije	9	1.912
Administrativni troškovi	1.137	722
Kartično poslovanje	802	486
Poslovi osiguranja	-	87
Kamate i naknade	164	76
Platne transakcije	36	389
Naplaćena vanbilansno obračunata kamata za kredite u kašnjenju	751	776
Prihodi od iznajmljivanja imovine	560	347
Donacije	78	51
Ostalo	272	167
Ukupno	3.809	5.013

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom godine završene 31. decembra 2024. je 512 (2023.: 501).

U ime, a za račun svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plata, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou). Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostalom ukupnom rezultatu u periodu u kojem su troškovi plata nastali.

	2024.	2023.
Plate	12.046	11.045
Porezi i doprinosi na plate	8.845	8.285
Ostalo	4.294	4.222
Ukupno	25.185	23.552

25. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2024.	2023.
Nekretnine i oprema (Napomena 8.)	2.968	2.690
Nematerijalna imovina (Napomena 11.)	1.493	1.523
Imovina sa pravom korištenja (Napomena 9.)	1.407	1.238
Investicione nekretnine (Napomena 10.)	35	35
Ukupno	5.903	5.486

26. OSTALI TROŠKOVI I RASHODI

	2024.	2023.
IT troškovi	5.482	5.792
Premije osiguranja štednih uloga	4.680	4.341
Troškovi poslovnog prostora	3.426	3.417
Uredski operativni troškovi	3.141	3.130
Oglašavanje/marketing	1.594	1.477
Pravni i troškovi savjetovanja	1.578	1.252
Troškovi poreza	1.572	507
Ostali troškovi kartičnog poslovanja	969	1.086
Dnevnice i putni troškovi	673	607
Troškovi unajmljivanja osoblja	411	472
Dodatno utvrđena porezna obaveza	-	4.212
Ostali administrativni troškovi	1.313	1.329
Ukupno	24.839	27.622

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. POREZ NA DOBIT

Porezna obaveza Banke izračunava se na temelju računovodstvene dobiti, uzimajući u obzir porezno nepriznate troškove. Stopa poreza na dobit za godine koje su završile 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. je 10%.

Usklađenje između poreza na dobit predstavljenog u poreznom bilansu i računovodstvenom porezu na dobit može se prikazati kako slijedi:

	2024.	2023.
Tekući porez na dobit	-3.233	-3.277
Odgođeni porez na dobit	-159	392
Ukupno porez na dobit	-3.392	-2.885
	2024.	2023.
Dobit prije poreza	41.930	35.556
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	4.193	3.556
Prilagodbe za :		
- Efekat neodbitnih troškova	471	641
- Uticaj neoporezivog prihoda	-565	-200
- Uticaj transfernih cijena	2	-
- Poreske olakšice za novozaposlene	-868	-720
Porez na dobit	3.233	3.277
Efektivna poreska stopa za godinu	7,71%	9,22%

Razlika između iznosa poreza na dobit u ovoj napomeni i izvještaju o bilansu uspjeha se odnosi na činjenicu da je Banka zatvorila knjige prije podnošenja konačnog Poreznog bilansa Poreskoj upravi. Razlika nije materijalna za ove finansijske izvještaje.

Glavne komponente odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obaveza

Promjena u odgođenoj poreznoj imovini se mogu prikazati kako slijedi:

	2024.	2023.
Stanje na 1. januar	4.175	3.758
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Umanjenje vrijednosti Faza 1;		
Faza 2	-81	104
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Rezerve fer vrijednosti FVOUR	-299	24
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Ostalo	-67	289
Stanje na 31. decembar	3.728	4.175

Promjena u odgođenim poreznim obavezama se mogu prikazati kako slijedi:

	2024.	2023.
Stanje na 1. januar	-54	-154
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Rezerve fer vrijednosti FVOUR	-164	100
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Ostalo	-11	-
Stanje na 31. decembar	-229	-54

Odgođena porezna imovina, neto

	2024.	2023.
Stanje na 31. decembar	3.499	4.121

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima sa prosječnim brojem običnih dionica tokom godine.

	2024.	2023.
Neto dobit na raspolaganju dioničarima	38.538	32.671
Prosječan broj običnih dionica tokom godine	864.733	864.733
Osnovna zarada po dionici (BAM)	44,57	37,78

Tokom 2024. i 2023. godine nije bilo efekata razrjeđivanja. U toku 2024. godine isplaćena je dividenda u iznosu od 6,84 miliona BAM, a u toku 2023. godine 10 miliona BAM.

29. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama. Te su transakcije obavljene pod komercijalnim uslovima i rokovima.

Transakcije sa direktnim vlasnikom

	2024.		2023.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija	366	104.625	1.674	111.919
Ukupno	366	104.625	1.674	111.919

	2024.		2023.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija	2	4.479	51	3.154
Ukupno	2	4.479	51	3.154

Transakcije sa krajnjim vlasnikom

	2024.		2023.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	31.973	854	28.090	2.852
Ukupno	31.973	854	28.090	2.852

	2024.		2023.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	651	508	818	443
Ukupno	651	508	818	443

Transakcije sa pridruženim društvima

	2024.		2023.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	6.127	508	5.975	849
Ukupno	6.127	508	5.975	849

	2024.		2023.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, Bosnia i Hercegovina	897	-	332	-
Ukupno	897	-	332	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Transakcije sa ostalim povezanim licima

	2024.		2023.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Erste and Steiermarkische bank d.d. Zagreb, Hrvatska	2.735	54	1.758	367
Erste Bank Akcionarsko Društvo, Novi Sad, Srbija	67	251	68	201
Sparkasse Bank a.d. Skopje, Sjeverna Makedonija	156	-	173	-
Erste Digital GmbH (S IT Solutions AT Spardat GmbH) Beč, Austrija	96	207	-	949
Erste Group Card Processor d.o.o. (vm.MBU), Zagreb, Hrvatska	156	2	-	207
Ukupno	3.210	514	1.999	1.724

	2024.		2023.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Erste and Steiermarkische bank d.d. Zagreb, Hrvatska	37	152	15	65
Erste Bank Akcionarsko Društvo, Novi Sad, Srbija	-	27	-	22
Erste Group Card Processor d.o.o. (vm. MBU) Zagreb, Hrvatska	-	880	-	1.014
Erste Digital GmbH (S IT Solutions AT Spardat GmbH) Beč, Austrija	-	1.360	-	1.559
S IT Solutions HR d.o.o. Bjelovar, Hrvatska	-	-	-	65
Ukupno	37	2.419	15	2.725

Naknade Upravi

Naknade članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima bile su kako slijedi:

	2024.	2023.
Bruto plate	1.251	1.270
Ostale naknade	139	139
Naknade članovima Nadzornog odbora	32	33
Ukupno	1.422	1.442

30. KOMISIONI POSLOVI

Imovina kojom Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavlja imovinu Banke, te stoga nije uključena u njen izvještaj o finansijskom položaju.

Niže u tabeli analizirana je imovina kojom Banka upravlja za i u ime svojih klijenata:

	2024.	2023.
Kredit		
Pravna lica	13.116	13.160
Stanovništvo	2.123	2.148
	15.239	15.308
Izvori finansiranja		
Agencija za zapošljavanje Federacije Bosne i Hercegovine	13.834	13.895
Vlada Bosansko-podrinjskog kantona	799	799
Međunarodna agencija za garancije - IGA	264	264
Ministarstvo ratnih vojnih invalida Zeničko-dobojskog kantona	194	202
Agencija za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona	102	102
Stambeni fond Unsko-sanskog kantona	25	25
Agencija za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona	21	21
	15.239	15.308
Neto obaveza	-	-

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu. Obaveze iz komisionih poslova su plasirane u kredite odobrene kompanijama i fizičkim licima u ime i za račun trećih osoba.

31. NAKNADA REVIZORU

PricewaterhouseCoopers d.o.o. Sarajevo, revizor Banke primio je sljedeće naknade:

	2024.	2023.
Usluge revizije	140	143
Ostale usluge	1	1
Ukupno	141	144

Usluge revizije obuhvaćale su usluge revizije godišnjih finansijskih izvještaja i revizije dodatnih regulatornih izvještaja.

32. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEJEVI

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u izvještaju o finansijskom položaju su sljedeći:

- usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	2024.	2023.
Dug	2.029.676	1.950.555
Kapital	320.487	284.675
Omjer neto duga i kapitala	6,3	6,9

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtjevano informacije se podnose FBA kvartalno.

Banka kroz svoje izvještavanje provodi redoviti monitoring kretanja kapitala, ostvarene stope adekvatnosti, kao i djelovanje svih metodoloških promjena koje imaju utjecaj na kapital.

Regulatorni kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, vlastitih trezorskih dionica, dioničke premije, zadržane neraspoređene dobiti i ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezervi po osnovu promjena fer vrijednosti imovine (ostali ukupni rezultat), umanjen za iznose trezorskih dionica, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine.

Dopunski kapital se sastoji od općih umanjenja vrijednosti za kreditni rizik, izračunatih kao 1,25% iznosa izloženosti ponderiranog rizikom, umanjenih za nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu. Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke računaju se u skladu s propisima FBA. Banka računa rezerviranja za kreditne gubitke po FBA metodologiji po svakom ugovoru. Pozitivna razlika se prikazuje kao nedostajuće rezerve za kreditne gubitke.

Propisane minimalne stope kapitala su sljedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 6,75%
- stopa osnovnog kapitala 9%
- stopa regulatornog kapitala 12%

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupni ponderirani rizik koji služi za izračun adekvatnosti kapitala uključuje:

- rizik ponderirane aktive i kreditnih ekvivalenata;
- pozicijski, valutni, robni rizik; i
- operativni rizik.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEJEVI (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksternim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2024. godine, adekvatnost kapital Banke iznosila je 21,0% (2023.: 19,6%).

	2024.	2023.
Osnovni kapital – Tier 1 kapital		
Plaćeni instrumenti kapitala	86.473	86.473
Premija na dionice	3.000	3.000
Ostale rezerve	45.205	45.205
Zadržana dobit	178.658	149.961
Akumulirani ostali ukupni rezultat	-2.849	-6.809
Manje: Nematerijalna imovina	-3.035	-3.821
Manje: Odgođena porezna imovina	-2.606	-2.765
Manje: Značajna ulaganja u subjekte finansijskog sektora	-607	-607
Manje: Odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	-	-
Ukupno Osnovni kapital	304.239	270.637
Dopunski kapital - Tier 2 kapital		
Subordinisani dug	27.851	6.341
Odbici od dopunskog kapitala – ostalo	-	-
Ukupno Dopunski kapital	27.851	6.341
Regulatorni kapital	332.090	276.978
Ponderisani kreditni rizik	1.476.054	1.322.991
Pozicioni, valutni i robni rizik (nerevidirano)	3.115	3.113
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	98.702	86.116
Ukupno ponderisani rizici	1.577.872	1.412.220
Adekvatnost kapitala (%)*	21,0	19,6

* Iznosi kapitala i ostalih bilansnih pozicija u prethodnoj tabeli su obračunati u skladu sa regulativom Agencije za bankarstvo FBiH.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a) Politika i strategije upravljanja rizicima

Ključna funkcija svake banke je svjesno i selektivno preuzimanje rizika, te profesionalno upravljanje takvim rizicima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima Banke ima za cilj uspostaviti uravnotežen omjer preuzetih rizika i povrata kako bi se ostvarili održivi i adekvatni povrati na kapital.

Banka koristi upravljanje rizicima i kontrolne funkcije koje su proaktivne i prilagođene njihovom poslovnom profilu i profilu preuzetih rizika, a koje se temelje na jasnoj strategiji preuzimanja rizika koja je dosljedna poslovnoj strategiji Erste Grupe i fokusirana na rano prepoznavanje i upravljanje rizicima i trendovima. Osim dostizanja internih ciljeva djelotvornog i učinkovitog upravljanja rizicima, razvijene su strukture upravljanja rizicima i kontrolne funkcije Banke kako bi zadovoljile eksterne i regulatorne zahtjeve.

U skladu s poslovnom strategijom Banke, ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizikom kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika.

b) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnost druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanj enje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kategorizacija rizičnosti klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koje mjesečno pregleda i odobrava Uprava Banke kroz izvještaje koje dostavlja Sektor upravljanja rizicima.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanj enja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)

Svrha internog rejtinga je obezbjeđivanje ispravnog prikaza kreditnog rizika u portfoliju Banke, te osiguranje ispunjenja Basel II kriterija. Interni rejting ima ključnu ulogu u procesu upravljanja kreditnim rizicima i donošenju odluka. Rejting je važan ulazni parametar za risk rezervacije, cijenu rizika, upravljanja kapitalom i kreditne odluke. Interni rejting je preduslov za bilo koji kreditni zahtjev i/ili odobrenje.

Svi rejting relevantni klijenti i grupe klijenata (odnosno svi dužnici sa dužničkom ili sudažničkom relacijom u odnosu na relevantne izloženosti rizicima i jemci) moraju biti ocijenjeni.

Izračun umanj enja vrijednosti za kreditne gubitke obavlja se na mjesečnoj osnovi, na nivou izloženosti/imovine, u valuti izloženosti. Za izračunavanje rezervi za gubitke primjenjuje se ECL model koji se temelji na pristupu u tri faze koji vodi do 12-mjesečnog ECL-a ili doživotnog ECL-a.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Pristup na temelju faza (eng. stage) znači da ako finansijska imovina nije priznata kao kupljena ili nastala finansijska imovina umanjene vrijednosti (POCI), tj. finansijska imovina umanjene kreditne vrijednosti pri početnom priznavanju, onda ovisno o statusu umanjenja vrijednosti i procjeni povećanja kreditnog rizika, finansijska imovina se raspoređuje u jednu od sljedećih faza:

1) Faza 1 uključuje:

a) Finansijsku imovinu pri početnom priznavanju, osim:

i) POCI imovine;

ii) imovine čije je početno (bilansno) priznavanje potaknuto prvom upotrebom obavezujuće kreditne obaveze date drugoj ugovornoj strani za koju je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog statusa od potpisivanja (početnog priznavanja) te kreditne obaveze, ali koja nije u defaultu u vrijeme takve prve upotrebe;

b) Finansijsku imovinu koja ispunjava uslove niskog kreditnog rizika;

c) Finansijsku imovinu bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njenu kreditnu kvalitetu.

U fazi 1 rezerve za gubitke kreditnog rizika se izračunavaju kao 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak.

2) Faza 2 uključuje finansijsku imovinu sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali ne i kreditno umanjenu na datum izvještavanja, uključujući početno priznatu imovinu opisanu pod 1) a) ii) iznad.

U fazi 2 rezerve za gubitke kreditnog rizika se izračunavaju kao doživotni očekivani kreditni gubitak.

3) Faza 3 uključuje finansijsku imovinu koja je kreditno umanjena na datum izvještavanja. U trećoj fazi rezerve za kreditni gubitak se izračunavaju kao doživotni očekivani kreditni gubitak. Umanjenje vrijednosti se definiše kao nastanak jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće tokove gotovine finansijske imovine. Svi događaji koji su uključeni u definiciju umanjene kreditne vrijednosti razmatraju se u definiciji defaulta koja se koristi u Banci.

Definicija statusa neispunjavanja obaveza (defaulta) i oporavka

U Banci se primjenjuje sljedeća definicija defaulta: Default je kada jedan ili oba sljedeća događaja nastanu:

- klijent kasni više od 90 dana sa bilo kojom materijalnom kreditnom obavezom, ili
- smatra se nevjerovatnim da će klijent platiti svoje kreditne obaveze u cjelosti bez realizacije kolaterala.

Kada je klijent u default-u, to znači da je njegov finansijski instrument kreditno umanjen, odnosno u statusu neispunjavanja obaveza, te mu se tom prilikom dodjeljuje interni rejting "R". To dalje znači da su svi finansijski instrumenti defaultnog klijenta umanjene kreditne vrijednosti. Ako je klijent poboljšao na rejting koji nije default, tada sva njegova finansijska imovina više neće biti kreditno umanjena.

Materijalnost dospelje kreditne obaveze ocjenjuje se prema pragu, koji je definisan od strane nadležnih regulatornih tijela. Ovaj prag odražava razinu rizika koji nadležno tijelo smatra razumnim.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Definicija statusa neispunjavanja obaveza (defaulta) i oporavka (nastavak)

Definicija neispunjavanja obaveza je promijenjena u tretmanu zajedničke obaveze. Povezano lice se tretira kao klijent u pogledu rizika. Ako povezano lice prelazi 90 dana kašnjenja (u nastavku "DPD") onda svi klijenti ovog povezanog lica automatski ne ispunjavaju obaveze. Zajednička kreditna obaveza sa drugim dužnicima i povezana sa jednim od ovih neispunjenih klijenata se posebno procjenjuje, što znači da ako jedan ili više obveznika zajedničke kreditne obaveze kasni sa svojim pojedinačnim izloženostima i ako nakon procjene barem jedan preostali sudužnik može ispuniti obavezu, povezano lice i sudužnik ostaju u radu.

Zajednička kreditna obaveza sa drugim dužnicima i povezana sa jednim od ovih klijenata sa kašnjenjem mora se posebno procijeniti.

Ako svi pojedinačni obveznici povezanih lica kasne sa plaćanjem, sva njihova povezana lica sa istim skupom obveznika (dodijeljeni istoj grupi) automatski se smatraju neispunjenima.

Proces procjene PD-a

Proces procjene PD (probability of default)-ija se vrši u zavisnosti od dostupnih podataka i adekvatnosti samih podataka za određeni portfolio. Shodno tome primjenjuje se procjena cjeloživotnog PD-ija na osnovu metodološkog koncepta matične grupacije.

Za portfolio pravnih lica se koristi metoda analize prosječne stope defaulta. Ova se metoda temelji na brojanju svih migracija iz svakog posmatranog rejtinga u default/ne-default u određenom vremenskom periodu.

EAD (exposure at default)

EAD, izloženost prema gubitku, čini ukupna izloženost (iznos) koja je podložna rezervacijama kreditnog rizika u skladu sa MSFI 9. Banka izračun EAD-a razlikuje na bilansnom i vanbilansnom dijelu. Generalno, u obzir se uzima bruto amortizirani trošak (GCA) i potencijalna buduća izloženost koja je najbolja procjena izdataka potrebnih u odnosu na bezuslovno obavezano buduće zaduživanje ili druge vanbilansne stavke kao što su garancije/akreditivi. Potencijalna buduća izloženost se procjenjuje koristeći faktor kreditne pretvorbe (CCF), koji se može definisati kao pokazatelj iskorištenosti za vanbilansne stavke kao što su garancije, akreditivi i instrumenti s karakteristikama kreditne linije (npr. tekući račun debitne ili kreditne kartice), što predstavlja neizvjesnosti iznosa koji se priznaje kao vanbilansna rezerva, kojim se bavi raznim sredstvima u skladu s okolnostima.

U procjeni potencijalne buduće izloženosti, Banka procjenjuje vrijeme i iznos potencijalnih gotovinskih odliva. Gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obaveze.

Procjena potencijalne buduće izloženosti se diferencira za dio portfolija za koji se u obzir uzimaju očekivani tokovi gotovine iz otplatnog plana, te za onaj dio portfolija za koji isto nije primjenljivo.

LGD

Parametar LGD (loss given default) opisuje postotak nepodmirenih obaveza u trenutku neplaćanja (EAD) u slučaju neplaćanja. Generalni pristup je da se parametar Loss Given Default (LGD) procjenjuje na temelju pokazatelja oporavka migracije matrice. LGD koji Banka koristi za izračunavanje gubitaka zbog umanjenja vrijednosti kredita i drugih potraživanja baziran je na homogenim grupama, a na kraju se izračunava na nivou aktive, uzimajući u obzir preostali rok dospijeca sredstva, kao i karakteristike segmenta za koji se aktiva odnosi. Pored toga, za izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza Banka primjenjuje strožije LGD vrijednosti od izračunatih za određene segmente portfolija stanovništva, obzirom da je uzorak bio prilično mali.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Podaci o budućim događajima

Banka za mjerenje ECL koristi općeprihvaćene podatke o budućim događajima. Da bi uključila različite makro scenarije, Banka je koristila tri različita scenarija (pad, osnovni, rast). Ovi scenariji su dobiveni od Erste Grupe.

Posljednji primjenjeni scenariji za 2024. godinu prikazani su u nastavku:

Scenarij	Vjerovatnoće scenarija		
	Godina 1 2025.	Godina 2 2026.	Godina 3 2027.
Pad	49%	49%	49%
Osnovni	50%	50%	50%
Rast	1%	1%	1%

Scenarij	STOPA RASTA BDP		
	Godina 1 2025.	Godina 2 2026.	Godina 3 2027.
Pad	-4,13%	-3,91%	-3,77%
Osnovni	2,70%	3,10%	3,30%
Rast	5,37%	5,77%	5,97%

Scenarij	STOPA INFLACIJE		
	Godina 1 2025.	Godina 2 2026.	Godina 3 2027.
Pad	10,00%	9,74%	10,26%
Osnovni	2,70%	2,50%	2,90%
Rast	-0,64%	-0,84%	-0,44%

Scenarij	STOPA NEZAPOSLENOSTI		
	Godina 1 2025.	Godina 2 2026.	Godina 3 2027.
Pad	17,59%	17,41%	17,16%
Osnovni	12,70%	12,30%	11,80%
Rast	10,88%	10,48%	9,98%

Vjerovatnoće za tri scenarija (pad, osnovni, rast) izračunavaju se u koordinaciji sa Erste Grupom. Za period 2025.-2027. godina korištene makrovarijable su preuzete od Erste Grupe.

Grupisanje finansijske imovine mjerene na kolektivnom pristupu

Grupisanje finansijske imovine mjerene na kolektivnom pristupu se primjenjuje u slučajevima:

- kada nema objektivnih dokaza o umanjenju vrijednosti; ili
- kada postoje dokazi o umanjenju vrijednosti, ali izloženosti nije pojedinačno značajna.

Grupisanje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu

Grupisanje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu se vrši na osnovu važećih regulatornih smjernica koje definišu prag značajnosti za izloženosti koje se smatraju pojedinačno značajnim.

U slučaju Sparkasse Bank d.d. BiH ovaj prag iznosi 150 hiljada BAM. Individualno značajna izloženost se individualno testira na objektivni dokaz o umanjenju.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Metodologija za POCI

POCI imovina nije dio prijenosa u fazama bez obzira na promjenu klijenta u kreditnom riziku nakon početnog priznavanja POCI imovine. POCI imovina podliježe očekivanim doživotnim kreditnim gubicima od početnog priznavanja do potpunog depriviziranja. Nadalje, očekivani doživotni kreditni gubici, koji se očekuju na datum početnog priznavanja POCI imovine, moraju se uzeti u obzir pri izračunu fer vrijednosti imovine na taj datum i ne priznaju se kao rezerve za kreditne gubitke (dok naknadne promjene u tim prvobitnim očekivanjima rezultiraju samo priznavanjem rezervi za kreditne gubitke samo ako rezultiraju nižim očekivanjima u odnosu na datum početka, dok se oni koji rezultiraju boljim očekivanjima u odnosu na datum početka priznavanja priznaju kao povećanje bruto knjigovodstvene vrijednosti POCI imovine). Zbog svih tih razloga, POCI se definiše kao "faza" sam po sebi, budući da se POCI imovina nikada nije u potpunosti ponašala ni kao imovina faze 3, niti kao imovina faze 2 ili 1, bez obzira na promjene u kreditnom riziku klijenta nakon početnog priznavanja. Prema preporukama FBA, za sve POCI ugovore, nakon inicijalnog priznavanja najmanje minimalni regulatorni CLA se obračunava na osnovu dana kašnjenja.

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR)

Banka zasniva svoju procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika na osnovu redovne mjesečne procjene kvalitativnih i/ili kvantitativnih pokazatelja kreditnog boniteta klijenata. Kvalitativni elementi uključuju indikatore koji su rezultat redovnog procesa praćenja klijenata kroz sistem ranog upozorenja klijenata (eng. skr. EWS) kao i druge elemente (npr. dane kašnjenja) i podatke dostupne Banci. Kvantitativni elementi se oslanjaju na praćenje apsolutne i relativne promjene vjerovatnoće defaulta komitenta u odnosu na datum inicijalnog priznavanja određenog finansijskog plasmana.

Kreditna izloženost

U kreditnu izloženost uvršteni su svi finansijski instrumenti kojima Banka raspolaze osim novca u blagajni i stanja na računima kod CBBIH.

Minimalne stope za očekivane kreditne gubitke

Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu „Odluka“) propisuje minimalne stope ispravke vrijednosti za kreditne gubitke po različitim nivoima. Također, Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje rasta kamatnih stopa propisane su dodatne, strožije stope za očekivane kreditne gubitke za ugovore koji ispunjavaju kriterijume navedene u spomenutoj Odluci.

Kada je riječ o vrijednosti očekivanih kreditnih gubitaka izračunatih u skladu s metodologijom, Banka će primijeniti minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka definirane u ovom odjeljku, koristeći onu koja je veća od sljedećih vrijednosti:

- vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka izračunata u skladu sa internom metodologijom;
- vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka izračunata korištenjem minimalnih stopa očekivanih kreditnih gubitaka kako je definirano u Odluci.

Minimalne stope su prikazane ispod.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazu 1

Za izloženosti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 1, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u najmanje datim iznosima:

1. za izloženosti sa malim kreditnim rizikom - 0,1% izloženosti;
2. za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine, koje imaju kreditnu ocjenu priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga, a koje su u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke svrstane u srednji kreditni kvalitet 3 i 4 - 0,1% izloženosti;

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazu 1 (nastavak)

3. za izloženosti prema bankama i drugim subjektima iz finansijskog sektora koji imaju kreditnu procjenu priznate eksterne institucije za ocjenu kreditnog rejtinga koji su, u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke, klasifikovani u nivoe kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 - 0,1% izloženosti;
4. za sve ostale izloženosti - 0,5% izloženosti;
5. za kreditne izloženosti sa varijabilnom ili fiksnom kamatnom stopom alociranom u nivo kreditnog rizika 1, u skladu sa odredbama člana 18. Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je dužna da utvrdi očekivane kreditne gubitke u iznosu ispod 2% izloženosti, ako je razlika između novoutvrđene efektivne kamatne stope i efektivne kamatne stope koju je banka primjenila na referentni datum, na postojećeg zajmoprimca, čija će izloženost biti izmjenjena u odnosu na postojeću izloženost. U slučaju da postoji razlika između ugovorene kamatne stope za novog dužnika i efektivne kamatne stope za postojećeg klijenta na referentni datum, doći će do značajnog povećanja kamatne stope.

Očekivani kreditni gubitak za izloženosti u vidu gotovine u blagajni i gotovine u banci iznosi 0%, pod uslovom da su ispunjeni svi uslovi koji se odnose na zaštitu imovine propisani podzakonskim aktom kojim se uređuje sistem internih kontrola u Banci.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazu 2

Za izloženosti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 2, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosu većem od 5% izloženosti.

Za postojeće kreditne izloženosti koje su prethodno raspoređene u klasu kreditnog rizika 2, u skladu sa odredbama člana 19. Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, pri čemu je tokom kreditne izloženosti utvrđeno značajno povećanje kamatne stope. U procesu praćenja rizika, banka neće utvrditi očekivane kreditne gubitke u iznosu ispod 12% izloženosti.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazu 3

Za izloženosti klasifikovane u nivo 3 kreditnog rizika, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosima definiranim u Tabeli 1 ili Tabeli 2, kao minimum.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	Do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 456 dana	100%

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazu 3 (nastavak)

Banka određuje minimalne očekivane kreditne gubitke u skladu sa dijagramom ispod:

Izloženost djelomično osigurana prihvatljivim kolateralom	Izloženost djelomično osigurana prihvatljivim kolateralom	Očekivani gubici prema tabeli 1
	Neosigurani dio	Očekivani gubici prema tabeli 2

Ako je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti. Stoga procjena budućih tokova gotovine od prihvatljivog kolaterala svedena na sadašnju vrijednost mora biti veća od 20% takve izloženosti.

U slučaju da Banka ne uspije naplatiti potraživanja u periodu od tri godine, morat će evidentirati u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti.

U slučaju restrukturiranih izloženosti, Banka će, tokom svakih 12 mjeseci perioda oporavka, održavati očekivane kreditne gubitke na istom nivou pokrića koji je formiran nakon odobrenja za restrukturiranje, koji ne može biti manji od 15% izloženosti.

Banka je dužna da u svojim knjigama utvrdi i evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti za svako treće i naknadno restrukturiranje prethodno restrukturirane izloženosti, koja je u trenutku restrukturiranja bila klasifikovana u fazu 3 ili u imovinu POCI-a, osim za situacije u kojima je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti.

Za izloženosti kod kojih klijent nije ispunio svoje obaveze prema Banci u roku od 60 dana od dana zahtjeva za plaćanjem po prethodno izdanoj garanciji, najkasnije, Banka će biti dužna utvrditi i evidentirati u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznos od 100%, osim u situacijama kada je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, tada ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti.

Za NPL-ove se smatra da postoji neizvjesnost naplate prihoda od kamata, pa će se stoga priznavanje ove imovine u bilansu uspjeha odgoditi do njihove naplate. Takva potraživanja od kamata evidentirat će se u knjigama Banke do njihove naplate.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja od faktoringa i finansijskog lizinga, kao i ostala potraživanja

Stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja od faktoringa i finansijskog lizinga, kao i ostala potraživanja date su ispod:

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	bez kašnjenja u materijalno značajnom iznosu	0,5%
2.	do 30 dana	2%
3.	od 31 do 60 dana	5%
4.	od 61 do 90 dana	10%
5.	od 91 do 120 dana	15%
6.	od 121 do 180 dana	50%
7.	od 181 do 365 dana	75%
8.	preko 365 dana	100%

Pri određivanju broja dana kašnjenja za potraživanja, Banka će uzeti u obzir neizvršenje obaveza u otplati obaveza prema banci u materijalno značajnom iznosu.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti

2024.	Izloženost kreditnom riziku	Rezervisanja	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	31.445	-161	-	31.284
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	210.852	-211	-3.583	207.058
Dužnički vrijednosni papiri	210.852	-211	-3.583	207.058
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.709.264	-79.487	-	1.629.777
Depoziti kod kreditnih institucija	94.618	-94	-	94.524
Kredit i potraživanja od klijenata	1.598.387	-76.162	-	1.522.225
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	16.259	-3.231	-	13.028
Potencijalne kreditne obaveze	552.703	-10.810	-	541.893
Ukupno	2.504.264	-90.669	-3.583	2.410.012

2023.	Izloženost kreditnom riziku	Rezervisanja	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	1.541	-96	-	1.445
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	2	-	-	2
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	160.115	-160	-8.160	151.795
Dužnički vrijednosni papiri	160.115	-160	-8.160	151.795
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.575.633	-78.921	-	1.496.712
Depoziti kod kreditnih institucija	43.247	-43	-	43.204
Kredit i potraživanja od klijenata	1.513.166	-75.967	-	1.437.199
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	19.220	-2.911	-	16.309
Potencijalne kreditne obaveze	520.117	-11.575	-	508.542
Ukupno	2.257.408	-90.752	-8.160	2.158.496

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po pripadnosti (poslovnom segmentu) i finansijskom instrumentu

2024.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina po amortizovanom trošku					Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
		Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klijenata	Ostala finan. imovina po amort. trošku		
Države	-	-	210.852	-	43.226	1	1.100	255.179
Kreditne institucije	31.445	-	-	94.618	-	7.919	7.647	141.629
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	15.573	-	1.304	16.877
Nefinansijske institucije	-	-	-	-	831.552	6.002	505.681	1.343.235
Stanovništvo	-	-	-	-	708.036	2.337	36.971	747.344
Ukupno	31.445	-	210.852	94.618	1.598.387	16.259	552.703	2.504.264

2023.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina po amortizovanom trošku					Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
		Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klijenata	Ostala finans. imovina po amort. trošku		
Države	-	-	160.115	-	29.106	1	3.235	192.457
Kreditne institucije	1.541	-	-	43.247	-	11.747	5.624	62.159
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	12.925	-	2.653	15.578
Nefinansijske institucije	-	2	-	-	813.102	5.519	473.848	1.292.471
Stanovništvo	-	-	-	-	658.033	1.953	34.757	694.743
Ukupno	1.541	2	160.115	43.247	1.513.166	19.220	520.117	2.257.408

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu

2024.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Finansijska imovina po amortizovanom trošku			Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klijenata	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		
I. Prirodni resursi i roba	-	-	-	-	82.085	98	29.168	111.351
II. Snabdijevanje energijom	-	-	-	-	70.382	276	35.911	106.569
III. Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	178.105	85	163.821	342.011
IV. Automobiliska industrija	-	-	-	-	33.096	33	32.931	66.060
V. Ciklični potrošački proizvodi	-	-	-	-	144.428	1.564	56.247	202.239
VI. Neciklični potrošački proizvodi	-	-	-	-	84.887	190	43.942	129.019
VII. Proizvodnja mašina	-	-	-	-	26.874	5	22.472	49.351
VIII. Prijevoz i skladištenje	-	-	-	-	55.437	62	48.354	103.853
IX. Telekomunikacije, mediji i tehnologija	-	-	-	-	63.824	25	37.336	101.185
X. Zdravstvo i usluge	-	-	-	-	26.566	60	33.993	60.619
XI. Hotelijerstvo, igre na sreću i zabava	-	-	-	-	51.151	108	3.347	54.606
XII. Nekretnine	-	-	-	-	24.735	5	900	25.640
XIII. Javni sektor	-	-	210.852	-	43.060	21	-	253.933
XIV. Finansijske usluge	31.445	-	-	94.618	15.927	11.760	9.176	162.926
XV. Stanovništvo	-	-	-	-	697.830	1.967	35.105	734.902
Ukupno	31.445	-	210.852	94.618	1.598.387	16.259	552.703	2.504.264

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrument (nastavak)

2023.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Finansijska imovina po amortizovanom trošku			Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klijenata	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		
I. Prirodni resursi i roba	-	-	-	-	73.482	27	22.704	96.213
II. Snabdijevanje energijom	-	-	-	-	66.794	282	28.710	95.786
III. Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	168.660	98	166.174	334.932
IV. Automobilska industrija	-	-	-	-	22.914	25	35.237	58.176
V. Ciklični potrošački proizvodi	-	-	-	-	154.475	1.454	57.599	213.528
VI. Nečiklični potrošački proizvodi	-	2	-	-	96.641	79	38.587	135.309
VII. Proizvodnja mašina	-	-	-	-	32.549	5	18.429	50.983
VIII. Prijevoz i skladištenje	-	-	-	-	57.711	58	39.138	96.907
IX. Telekomunikacije, mediji i tehnologija	-	-	-	-	52.208	21	35.405	87.634
X. Zdravstvo i usluge	-	-	-	-	26.794	41	32.222	59.057
XI. Hotelijerstvo, igre na sreću i zabava	-	-	-	-	49.756	84	1.396	51.236
XII. Nekretnine	-	-	-	-	18.838	4	876	19.718
XIII. Javni sektor	-	-	160.115	-	29.108	1	2.085	191.309
XIV. Finansijske usluge	1.541	-	-	43.247	13.282	15.340	8.483	81.893
XV. Stanovništvo	-	-	-	-	649.954	1.701	33.072	684.727
Ukupno	1.541	2	160.115	43.247	1.513.166	19.220	520.117	2.257.408

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i fazi

2024.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno Izloženost kreditnom riziku (AC i OUR)
I. Prirodni resursi i roba	97.696	13.135	524	-	111.355
II. Snabdijevanje energijom	85.022	16.390	5.157	-	106.569
III. Građevina i građevinski materijali	292.309	48.039	1.640	23	342.011
IV. Automobilska industrija	43.844	22.150	66	-	66.060
V. Ciklični potrošački proizvodi	154.254	41.280	3.944	2.758	202.236
VI. Neciklični potrošački proizvodi	120.285	6.539	1.504	690	129.018
VII. Proizvodnja mašina	44.154	5.194	3	-	49.351
VIII. Prijevoz i skladištenje	78.472	24.174	1.174	32	103.852
IX. Telekomunikacije, mediji i tehnologija	89.667	11.454	39	25	101.185
X. Zdravstvo i usluge	53.890	5.874	826	29	60.619
XI. Hotelijerstvo, igre na sreću i zabava	20.820	32.836	549	401	54.606
XII. Nekretnine	14.527	11.108	5	-	25.640
XIII. Javni sektor	245.589	8.342	1	-	253.932
XIV. Finansijske usluge	161.483	540	903	-	162.926
XV. Stanovništvo	593.819	105.825	34.027	1.233	734.904
Ukupno	2.095.831	352.880	50.362	5.191	2.504.264

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i fazi (nastavak)

2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno izloženost kreditnom riziku (AC i OUR)
I. Prirodni resursi i roba	77.721	15.374	3.111	6	96.212
II. Snabdijevanje energijom	37.485	53.149	5.152	-	95.786
III. Građevina i građevinski materijali	270.511	62.516	1.759	148	334.934
IV. Automobilska industrija	39.687	18.360	129	-	58.176
V. Ciklični potrošački proizvodi	141.910	66.983	4.633	-	213.526
VI. Necklični potrošački proizvodi	124.307	3.581	7.245	176	135.309
VII. Proizvodnja mašina	40.376	10.521	54	32	50.983
VIII. Prijevoz i skladištenje	66.231	29.411	1.231	33	96.906
IX. Telekomunikacije, mediji i tehnologija	80.463	7.160	11	-	87.634
X. Zdravstvo i usluge	52.462	5.783	813	-	59.058
XI. Hotelijerstvo, igre na sreću i zabava	9.803	40.393	649	393	51.238
XII. Nekretnine	19.451	261	3	-	19.715
XIII. Javni sektor	181.839	9.469	1	-	191.309
XIV. Finansijske usluge	80.852	188	853	-	81.893
XV. Stanovništvo	573.480	77.239	32.645	1.363	684.727
Ukupno	1.796.578	400.388	58.289	2.151	2.257.406

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji i fazi

2024.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno izloženost kreditnom riziku (AC i OUR)
Tržište Erste Grupe	86.106	-	-	-	86.106
Austrija	75.112	-	-	-	75.112
Češka	-	-	-	-	-
Hrvatska	10.994	-	-	-	10.994
Srbija	-	-	-	-	-
Ostale zemlje EU	54.653	-	-	-	54.653
Slovenija	-	-	-	-	-
Ostale EU države	54.653	-	-	-	54.653
Tržišta u razvoju	1.955.072	352.880	50.362	5.191	2.363.505
BiH	1.955.072	352.880	50.362	5.191	2.363.505
Ukupno	2.095.831	352.880	50.362	5.191	2.504.264

2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno izloženost kreditnom riziku (AC i OUR)
Tržište Erste Grupe	1.500	-	-	-	1.500
Austrija	-	-	-	-	-
Češka	-	-	-	-	-
Hrvatska	1.500	-	-	-	1.500
Srbija	-	-	-	-	-
Ostale zemlje EU	43.287	-	-	-	43.287
Slovenija	-	-	-	-	-
Ostale EU države	43.287	-	-	-	43.287
Tržišta u razvoju	1.751.791	400.388	58.289	2.151	2.212.619
BiH	1.751.791	400.388	58.289	2.151	2.212.619
Ukupno	1.796.578	400.388	58.289	2.151	2.257.406

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Priznavanje kreditnog kolaterala

Priznavanje kreditnog kolaterala odnosi se na proces kojim banke priznaju i procjenjuju imovinu koju su dali zajmoprimci radi osiguranja kredita. Ovaj kolateral služi kao garancija da će zajmodavac povratiti iznos kredita ako zajmoprimac ne ispuni obaveze. Proces priznavanja uključuje procjenu vrijednosti i kvaliteta kolaterala kako bi se osiguralo da adekvatno pokriva potencijalne gubitke. Priznavanje kreditnog kolaterala odnosi se na proces u kojem finansijske institucije ocjenjuju i prihvataju imovinu koju klijenti koriste kao osiguranje za odobrene kredite. Ovaj kolateral djeluje kao osiguranje za povrat sredstava u slučaju da korisnik kredita ne ispuni svoje obaveze. Proces priznavanja uključuje procjenu vrijednosti i kvalitete kolaterala kako bi se osigurala odgovarajuća pokrivenost potencijalnih gubitaka.

Ključnih aspekti priznavanja kreditnog kolaterala:

- Procjena kolaterala: Banka utvrđuje trenutnu tržišnu vrijednost kolaterala kako bi osigurala da je ista dovoljna da pokrije iznos kredita u slučaju kašnjenja;
- Procjena rizika: Banka procjenjuje vjerovatnoću da će kolateral biti adekvatan da pokrije potencijalne gubitke ako korisnik kredita ne plati kredit;
- Usklađenost sa propisima: Banka se mora pridržavati finansijskih propisa, poput onih postavljenih Bazelskim okvirom, koji od njih zahtijevaju da održavaju adekvatan kapital protiv potencijalnih kreditnih rizika;
- Kriterijumi podobnosti: Banka ima specifične kriterijume za to koja sredstva se mogu koristiti kao kolateral, često zahtijevajući visoke kreditne standarde i utrživost.

Glavne vrste kreditnog kolaterala

Uglavnom se prihvataju sljedeće vrste kreditnog kolaterala:

- nekretnine: stambene i poslovne nekretnine;
- finansijski kolateral: hartije od vrijednosti, gotovinski depoziti i polise životnog osiguranja;
- garancije: koje izdaju subjekti javnog sektora, finansijske institucije pravna i fizička lica. Svi davaoci garancija moraju imati minimalni kreditni rejting, koji se revidira jednom godišnje;
- pokretne stvari: oprema, mašine, motorna vozila;
- potraživanja i prava: potraživanja od kupaca, udjeli u kapitalu kompanije.

Procjena i upravljanje kolateralom

Procjena kolaterala je zasnovana na trenutnim tržišnim cijenama uzimajući u obzir iznos koji se može vratiti u razumnom roku. Definisani su procesi vrednovanja, a njihova tehnička primjena je podržana od strane IT sistema i lokalnog tima za upravljanje kolateralima. Dodijeljene vrijednosti kolaterala su ograničene iznosom kredita.

Procjenu vrijednosti nekretnina mogu obavljati samo kvalifikovani procjenitelji koji su nezavisni od procesa odlučivanja o kreditu. Procjena se vrši prema međunarodnim, evropskim ili nacionalnim standardima i mora slijediti metode vrednovanja koje definiše banka. Ove metode mogu uključivati pristup poređenja tržišta, pristup prihodima i troškovni pristup, u zavisnosti od vrste imovine i njenih specifičnih karakteristika. Internim smjernicama definisani su kriteriji kvalifikacije i zahtjevi nezavisnosti za izbor procjenitelja. Procjenitelj može izvršiti samo dvije uzastopne procjene iste imovine, svaka daljnja procjena mora rezultirati rotacijom procjenitelja. U svrhu osiguranja kvaliteta, procjenitelji nekretnina i procjene nekretnina se nadziru na stalnoj osnovi.

Priznavanje kreditnog kolaterala

Kako bi se osigurala usklađenost sa standardima BASEL III, kao i sa standardima i propisima lokalnog regulatora, učestalost revalorizacije i praćenja kolaterala se definiše na osnovu onoga što je „strožije“, odnosno šta se češće dešava. Osim periodičnih revalorizacija, kolateral se procjenjuje kada postanu dostupne informacije koje ukazuju na smanjenje vrijednosti kolaterala iz izuzetnih razloga, ili kada se prekorače definisani okidači. Naročito sredstva obezbeđenja nekretnina u izgradnji, koja pokazuju probleme kao što su značajni troškovi ili prekoračenje vremena, kao i imovina koja obezbeđuju kredite nižeg kreditnog kvaliteta, prate se ili revalorizuju sa većom učestalošću.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Stope vrednovanja kolaterala (nastavak)

Stope vrednovanja koje se koriste za procjenu kolaterala moraju odražavati realna očekivanja u pogledu potencijalnih povrata u slučaju realizacije kolaterala. Budući da se ove stope odnose na čitave kategorije kolaterala, stvarni ostvareni iznos u pojedinačnim slučajevima može varirati. Stoga je neophodno koristiti prosječne vrijednosti prilikom definisanja stopa vrednovanja. Svaka podkategorija kolaterala mora imati unaprijed definirane stope vrednovanja.

Diskont koji se primjenjuje na stopu vrednovanja uzima u obzir rizike procjene i povrata.

Ove stope, koje mogu biti jedan postotak ili raspon postotaka, moraju biti kodirane u lokalnom IT sistemu.

Katalog kolaterala Erste Grupe postavlja maksimalne stope vrednovanja za sve vrste kolaterala, koje služe kao ograničenje za lokalne kataloge kolaterala. Ove maksimalne stope se mogu koristiti samo lokalno ako su podržane izračunatim omjerima povrata kolaterala; u suprotnom, moraju se primijeniti niže stope vrednovanja.

Metode vrednovanja i popusti su zasnovani na empirijskim podacima iz prošlih iskustava i prikupljenim podacima o povratu od realizacije kolaterala. Diskonti za procjenu vrijednosti se prilagođavaju najmanje jednom godišnje kako bi odražavali povrate, uzimajući u obzir predvidiva kretanja kao što su očekivane promjene cijena nekretnina

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po finansijskim instrumentima i kolateralima

2024.	Izloženost kreditnom riziku	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	MSFI 9 relevantno		
		Kolaterali ukupno	Garancije	Nekretnine		Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	31.445	-	-	-	31.445	31.445	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	210.852	-	-	-	210.852	210.852	-	-
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.709.264	551.166	52.103	441.708	1.158.098	1.576.980	77.445	54.839
Depoziti kod drugih banaka	94.618	-	-	-	94.618	94.618	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	1.598.387	551.166	52.103	441.708	1.047.221	1.469.162	77.445	51.780
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	16.259	-	-	-	16.259	13.200	-	3.059
Potencijalne kreditne obaveze	552.703	32.496	-	23.889	520.207	511.760	40.915	28
Ukupno	2.504.264	583.662	52.103	465.597	1.920.602	2.331.037	118.360	54.867

2023.	Izloženost kreditnom riziku	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	MSFI 9 relevantno		
		Kolaterali ukupno	Garancije	Nekretnine		Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost	Umanjena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	1.541	-	-	-	1.541	1.541	-	-
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	2	-	-	-	2	2	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	160.115	-	-	-	160.115	160.115	-	-
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.575.633	511.720	55.648	405.843	1.063.913	1.436.883	79.132	59.618
Depoziti kod drugih banaka	43.247	-	-	-	43.247	43.247	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	1.513.166	511.720	55.648	405.843	1.001.446	1.377.114	79.132	56.920
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	19.220	-	-	-	19.220	16.522	-	2.698
Potencijalne kreditne obaveze	520.117	27.551	-	22.228	492.566	468.608	51.337	172
Ukupno	2.257.408	539.271	55.648	428.071	1.718.137	2.067.149	130.469	59.790

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima

2024.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Faza 1	-	246.836	140.712	16.578	1.086.876	604.829	2.095.831
	Faza 2	-	8.342	-	300	234.817	104.453	347.912
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	135	547	682
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	16	-	2.828	2.124	4.968
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	5	5
	Faza 3	-	1	901	-	816	5.474	7.192
	POCI	-	-	-	-	3.753	272	4.025
Neprihodujuća izloženost	Faza 3	-	-	-	-	195	2.690	2.885
	POCI	-	-	-	-	15	-	15
	Faza 3	-	-	-	-	1.012	5.405	6.417
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	11.552	20.617	32.169
	POCI	-	-	-	-	53	405	458
	Faza 3	-	-	-	-	1.181	518	1.699
	POCI	-	-	-	-	2	4	6
		-	-	-	-	-	Ukupno	2.504.264
		-	-	-	-	-		

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima (nastavak)

2023.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Nije dospjelo ili u kašnjenju	-	182.688	61.308	15.578	956.271	580.632	1.796.477
	<= 30 dana	-	9.769	-	-	301.005	77.804	388.578
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	136	514	650
	Faza 2	-	-	-	-	101	-	101
	Faza 3	-	-	-	-	10.003	1.807	11.810
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje	-	-	-	-	-	-	-
	<= 90 dana	-	1	850	-	9.033	6.425	16.309
	POCI	-	-	-	-	397	382	779
Neprihodujuća izloženost	Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	-	-	-	-	6.169	2.158	8.327
	POCI	-	-	-	-	34	22	56
	Faza 3	-	-	-	-	1.901	4.518	6.419
	POCI	-	-	-	-	-	310	310
	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	-	-	-	-	7.197	19.770	26.967
	POCI	-	-	-	-	180	132	312
	Faza 3	-	-	-	-	-	267	267
	POCI	-	-	-	-	40	4	44
		-	-	-	-	-	Ukupno	2.257.406
		-	-	-	-	-		

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima – umanjenja vrijednosti

2024.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Nije dospjelo ili u kašnjenju <= 30 dana	Faza 1	-	-914	-469	-274	-3.978	-19.222
		Faza 2	-	-497	-	-55	-8.122	-24.969
		Faza 3	-	-	-	-	-	-
		POCI	-	-	-	-20	-71	-91
	Kašnjenje > 30 dana <= 90 dana	Faza 1	-	-	-	-	-	-
		Faza 2	-	-2	-	-366	-518	-886
		Faza 3	-	-	-	-	-	-
		POCI	-	-	-	-	-1	-1
	Malo vjerovatno da će platiti	Faza 3	-	-1	-898	-613	-3.858	-5.370
			-	-	-	-621	-49	-670
Neprihodujuća izloženost	nedospjeli ili kašnjenje <= 90 dana	POCI	-	-	-	-	-	-
	Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	Faza 3	-	-	-	-148	-1.260	-1.408
		POCI	-	-	-	-2	-	-2
	Kašnjenje > 180 dana <= 1 godine	Faza 3	-	-	-	-1.012	-3.678	-4.690
		POCI	-	-	-	-	-	-
	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	Faza 3	-	-	-	-11.343	-20.007	-31.350
		POCI	-	-	-	-54	-342	-396
	Kašnjenje > 5 godina	Faza 3	-	-	-	-1.090	-518	-1.608
		POCI	-	-	-	-2	-4	-6
							Ukupno	-90.669

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima – umanjenja vrijednosti (nastavak)

2023.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno	
Prihodujuća izloženost	Nije dospjelo ili u kašnjenju <= 30 dana	Faza 1	-	-770	-393	-273	-13.617	-3.773	-18.826
		Faza 2	-	-636	-	-	-18.526	-6.731	-25.893
		Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
		POCI	-	-	-	-	-20	-77	-97
	Kašnjenje > 30 dana <= 90 dana	Faza 1	-	-	-	-	-5	-	-5
		Faza 2	-	-	-	-	-660	-417	-1.077
		Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
		POCI	-	-	-	-	-	-	-
		Faza 3	-	-1	-850	-	-2.994	-3.603	-7.448
		POCI	-	-	-	-	-60	-58	-118
Neprihodujuća izloženost	Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	Faza 3	-	-	-	-	-5.195	-965	-6.160
		POCI	-	-	-	-	-29	-17	-46
	Kašnjenje > 180 dana <= 1 godine	Faza 3	-	-	-	-	-1.215	-2.897	-4.112
		POCI	-	-	-	-	-	-180	-180
	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	Faza 3	-	-	-	-	-6.959	-19.178	-26.137
		POCI	-	-	-	-	-211	-131	-342
	Kašnjenje > 5 godina	Faza 3	-	-	-	-	-267	-44	-44
		POCI	-	-	-	-	-40	-4	-44

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c) Upravljanje tržišnim rizikom

Tržišni rizik je rizik gubitka koji može nastati zbog nepovoljnih promjena tržišnih cijena i parametara koji iz toga proizlaze.

Sektor sredstava pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na tok gotovine.

Valutni rizik

Banka je izložena raznim vrstama rizika koji proizlaze iz kursa. To podrazumijeva rizik od otvorene valutne pozicije i ostalih rizika. Rizik od otvorenih valutnih pozicija je rizik povezan s neusklađenosti imovine i obaveza u pojedinoj valuti ili od valutnih derivativa. Ova vrsta rizika može nastati ili od transakcija klijenata ili trgovanja za vlastiti račun te se prati i upravlja na dnevnoj razini. Izloženost valutnom riziku je ograničena regulatornim i internim limitima. Interni limiti su postavljeni od strane Uprave Banke.

Sljedeća tablica prikazuje najveće otvorene valutne pozicije na dan 31. decembar 2024. i 31. decembar 2023.:

	2024.	2023.
Euro	2.543	-3.003
Američki dolar	-193	319
Ostalo	455	100

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena USD i drugim valutama. Uprava smatra da Banka nije izložena deviznom riziku za EUR jer je konvertibilna marka (BAM) putem valutnog odbora fiksno vezana za EUR.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u BAM u odnosu na USD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju Upravi Banke o deviznom riziku i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada BAM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja BAM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali sa suprotnim predznakom.

	USD Efekat	
	2024.	2023.
Dobit / (gubitak)	20	32

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c) Upravljanje tržišnim rizikom (nastavak)

Rizik kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i posuđuje sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Tačku d).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama i za derivativne i nederivativne instrumente na datum izvještajnog perioda. Za promjenjive kamatne stope pripremljena je analiza pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obaveza na datum izvještaja o finansijskom položaju bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju Upravi Banke o riziku kamatnih i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže, a da su se druge varijable održale konstantnim, neto dobit za godinu završenu 31. decembra 2024. bila bi uvećana/umanjena za 9.425 hiljada BAM (2023.: za 6.161 hiljadu BAM).

d) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne tokove gotovine i uspoređuje rokove dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih tokova gotovine finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na imovinu za koju Banka očekuje da će se tok gotovine pojaviti u drugom periodu.

U sljedećoj tabeli su navedeni ostali ugovorni rokovi dospjeća Banke za finansijska imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Dospjeće finansijske imovine

2024.	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Bez kamata							
Sredstva kod CBBiH	-	90.222	-	-	-	-	90.222
Novac u blagajni	-	120.708	-	-	-	-	120.708
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	-	-	-	-	-	-	-
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	3.61%	172.320	-	-	-	-	172.320
Depoziti kod drugih banaka	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	5.02%	89.795	60.648	277.777	289.211	563.769	1.281.200
Dužnički vrijednosni papiri	1.61%	2.012	8.661	45.628	117.406	32.034	205.741
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	0.40%	199.816	-	-	-	-	199.816
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	5.01%	10.129	80	9.743	127.941	212.161	360.054
		685.002	69.389	333.148	534.558	807.964	2.430.061

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa (nastavak)

Dospjeće finansijske imovine

2023.	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Bez kamata							
Sredstva kod CBBiH	-	101.860	-	-	-	-	101.860
Novac u blagajni	-	237.147	-	-	-	-	237.147
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	-	-	-	-	-	-	-
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	3.15%	84.641	-	-	-	-	84.641
Depoziti kod drugih banaka	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	4.59%	81.228	59.164	338.963	178.064	464.887	1.122.307
Dužnički vrijednosni papiri	1.25%	-	-	4.184	107.802	38.734	150.720
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	0.36%	187.921	-	-	-	-	187.921
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	4.70%	8.141	306	31.150	129.769	260.648	430.013
		700.938	59.470	374.297	415.635	764.269	2.314.609

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih tokova gotovine finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje tokove gotovine glavnice.

Dospijeće za finansijske obaveze							
	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
2024.							
Bez kamata							
Depoziti od klijenata i banaka		988.841	-	-	-	-	988.841
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	6,52%	-	-	-	15.647	-	15.647
Obaveze po uzetim kreditima	2,04%	-	-	9.500	13.691	-	23.191
Subordinisani dugovi	7,05%	-	-	-	9.779	23.470	33.249
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	1,63%	245.025	123.740	192.970	353.181	11.625	935.540
Obaveze po uzetim kreditima	3,54%	3.129	-	6.650	16.249	-	26.208
		1.236.995	132.740	209.120	408.727	35.095	2.022.676
2023.							
Bez kamata							
Depoziti od klijenata i banaka		929.401	-	-	-	-	929.401
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	0,98%	25	-	-	-	-	25
Obaveze po uzetim kreditima	5,00%	-	-	8.717	18.105	1.956	28.779
Subordinisani dugovi	8,04%	-	-	-	9.779	-	9.779
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	1,54%	242.716	111.957	189.033	399.767	14.411	957.883
Obaveze po uzetim kreditima	4,41%	1.956	-	-	15.647	-	17.602
		1.174.097	111.957	197.751	443.298	16.367	1.943.469

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih tokova gotovine i priliva od dospjele finansijske imovine.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Ova napomena daje informacije o načinu na koji Banka procjenjuje fer vrijednosti različite finansijske imovine i finansijskih obaveza.

34.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period
Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja. U nastavku su informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina/ finansijske obaveze	31. decembar 2024.	Fer vrijednost na 31. decembar 2023.	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31 decembar 2024.	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha koja se ne drži radi trgovanja (Napomena 5)	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: • Belgija –299 hiljada BAM Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: • Hrvatska – 8.872 hiljada BAM (A-) • Austrija – 45.596 hiljada BAM (AA+) • Belgija – 19.899 hiljada BAM (AA) • Francuska – 16.259 hiljada BAM (AA-) • Slovenija - 16.302 hiljade BAM (AA-) Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: • Ministarstvo finansija FBiH – 80.405 hiljada BAM (B+) • Ministarstvo finansija RS – 19.936 hiljada BAM (B+)	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: • Belgija –167 hiljada BAM Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: • Hrvatska – 8.808 hiljada BAM (Baa3/BBB) • Austrija – 29.178 hiljada BAM (AA/AA) • Belgija – 14.932 hiljade BAM (AA/AA) • Francuska – 15.126 hiljada BAM (AA/AA) • Slovenija - 15.816 hiljada BAM (AA/A) Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: • Ministarstvo finansija FBiH – 46.119 hiljada BAM (B+) • Ministarstvo finansija RS – 21.976 hiljada BAM (B+)	Faza 1	Faza 1
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (Napomena 6)				Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

34.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	2024.					2023.				
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima
IMOVINA					Faza 1	Faza 2	Faza 3			Faza 1
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	288.980	288.980	-	-	-	-	-	380.414	380.414	-
Finansijska imovina koja se mjeri po amortizovanom trošku	1.829.467	1.817.916	-	1.817.916	-	-	1.817.916	1.684.513	1.672.189	-
Obavezna rezerva kod CBBiH	199.690	199.690	-	199.690	-	-	199.690	187.801	187.801	-
Depoziti kod drugih banaka	94.524	94.635	-	94.635	-	-	94.635	43.204	43.151	-
Kredit i potraživanja od klijenata	1.522.225	1.510.661	-	1.510.661	-	-	1.510.661	1.437.199	1.425.066	-
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	13.028	12.929	-	-	-	-	12.929	16.309	16.171	-
OBAVEZE										
Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanom trošku	2.026.206	2.018.577	-	-	-	-	2.018.577	1.946.810	1.919.278	-
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	121.438	118.653	-	-	-	-	118.653	154.756	153.412	-
Depoziti od klijenata	1.821.564	1.816.720	-	-	-	-	1.816.720	1.735.437	1.709.249	-
Uzeti krediti	83.204	83.204	-	-	-	-	83.204	56.617	56.617	-
FINANSIJSKE GARANCIJE I OBAVEZE										
Finansijske garancije	38	38	-	-	-	-	38	-	-229	-
Neopozive obaveze	6.961	6.961	-	-	-	-	6.961	-	25.791	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

34.2 Fer vrijednost nefinansijske imovine i nefinansijskih obaveza Banke

Fer vrijednosti i hijerarhija fer vrijednosti nefinansijske imovine						
2024.	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	Kotirane tržišne cijene na aktivnim tržištima - Faza 1	Tržište po modelu na temelju promatrane razine podataka – Faza 2	Tržište po modelu na temelju promatranih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu za Fazu 3
	vrijednost					
Imovina čija je vrijednost prikazana u bilješkama						
Ulaganje u nekretnine		1.391	1.391	-	-	1.391
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u izvještaju o finansijskom položaju						
Imovina koja se drži za prodaju						
2023.	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	Kotirane tržišne cijene na aktivnim tržištima - Faza 1	Tržište po modelu na temelju promatrane razine podataka – Faza 2	Tržište po modelu na temelju promatranih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu za Fazu 3
	vrijednost					
Imovina čija je vrijednost prikazana u bilješkama						
Ulaganje u nekretnine		1.426	1.426	-	-	1.426
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u izvještaju o finansijskom položaju						
Imovina koja se drži za prodaju						

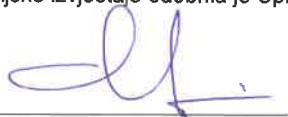
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2024.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Nije bilo značajnih naknadnih događaja koji bi imali značajan uticaj na finansijske izvještaje za 2024. godinu ili koji bi zahtijevali objelodanjivanje u napomenama uz finansijske izvještaje.

36. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 21. marta 2025. godine.

Amir Softić
Predsjednik Uprave

Igor Jokić
Član Uprave

Dodatak:

Godišnji izvještaj o poslovanju Banke propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine

Sparkasse Bank dd BiH

Zmaja od Bosne 7,71000 Sarajevo

079

4200128200006

Jedinstveni identifikacioni broj (JIB)

64.19

Šifra djelatnosti

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

za period od 01.01.2024 do 31.12.2024.

U smislu odredbi čl. 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/21), navodimo sljedeće podatke koji upotpunjuju objektivan prikaz finansijskog položaja i poslovanja pravnog lica:

Značajni događaji nastali u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja

Nije bilo značajnih događaja nastalih nakon završetka poslovne godine do predaje finansijskog izvještaja.

Procjena očekivanog budućeg razvoja

U skladu sa svojim strateškim usmjerenjem, Sparkasse Bank dd BiH nastavlja jačati svoju poziciju u bosanskohercegovačkom bankarskom sektoru, oslanjajući se na stabilan rast i održivo kreiranje vrijednosti, te aktivno doprinosi ekonomskom razvoju zemlje.

Strateški ciljevi za period 2025 – 2029 su usmjereni ka poboljšanju tržišne pozicije, te rastu prihoda uz iskorištavanje novih poslovnih prilika, očuvanje kvalitete kreditnog portfolija i discipline u troškovima pojednostavljivanjem poslovnih procesa i povećanjem učinkovitosti.

Strategija Banke i planirani razvoj može se naći u dokumentu Plan poslovanja za 2025. godinu koji je sastavni dio ovog dokumenta.

Najvažnije aktivnosti u vezi s istraživanjem i razvojem – poslovanjem Banke

Tokom 2024. godine razvojne aktivnosti u segmentu poslovanja sa stanovništvom bile su usmjerene na unapređenje procesa, kao i na uvođenje ili poboljšanje postojećih proizvoda, te je u segmentu poslovanja sa stanovništvom učinjeno sljedeće:

- Implementacija održivog paketa za finansijsku inkluziju u skladu sa Odlukom FBA
- Implementacija fiksne kamatne stope na stambenim kreditima sa rokom otplate do 20 godina
- Implementacija novog paketa za studente „Full cool paket“
- Implementacija automatiziranog procesa odobrenja neobezbjeđenih plasmana
- Implementacija EBRD kreditnih linija sa i bez hipoteke
- Implementacija unaprijeđenja procesa rada na blagajni kroz III faze
- Implementirane su nove funkcionalnosti u okviru SIMPL aplikacije (aplikacija za mobilno bankarstvo), poput: upravljanje visinom odobrenih limita po karticama, omogućeno je apliciranje za račun maloljetnog djeteta, redizajn S-screen-a, apliciranje za štedni račun putem SIMPL aplikacije, opcija donacija za humanitarna udruženja. Pored navedenog implementirani su novi izdavatelji računa unutar funkcionalnosti Plati račun-e.
- Nabavka i certifikacija novih ATM i depozitnih uređaja
- Realizovane su brojne kampanje i promotivne ponude;

Tokom 2024. godine razvojne aktivnosti Banke u segmentu poslovanja sa pravnim licima i SME su bile usmjerene na: Redizajniranje kreditnog procesa radi povećanja efikasnosti (implementacija limita, automatizacija modela, skraćanje vremena odlučivanja);

- Implementiranje garantnih linija i zelenih proizvoda u saradnji sa garantnim fondovima (EIF, USAID, EBRD GO green);
- Implementacija novog proizvoda neobavezujući okvir za dokumentarno poslovanje
- Unapređenje procesa rada sa depozitima
- Unapređenje procesa onboardinga za internacionalne klijente kao i jačanje saradnje sa cross border klijentima
- Unapređenje procesa dokumentarno poslovanje;

Informacije o otkupu vlastitih dionica, odnosno udjela

Banka nije vršila otkup vlastitih dionica u 2024. godini.

Informacije o poslovnim segmentima

Ključni indikatori profitabilnosti i indikatori po segmentima:

Profitabilnost po poslovnim linijama u hilj. KM	2024 Retail	2024 Micro	2024 SME	2024 Corporate	2024 T5Y	2024 Ostalo	2024 Total Banka
Kredit - stanje	693,900	45,612	204,948	648,423	791,096	0	2,383,980
Depoziti	911,232	148,702	93,835	712,366	156,540		2,022,675
Neto kam.prihod nakon raspodjele	24,720	2,215	6,231	13,944	15,682	-224	62,569
Neto prihod od naknada	15,459	5,136	2,671	6,087	6,750	2,099	38,201
Trošak rezervisanja	-5,340	-708	-2,111	2,551	-165	-1	-5,785
Direktni troškovi	-14,721	-784	-2,061	-6,351	-1,476	2	-25,391
Ostali administrativni troškovi i amortizacija	-17,390	-1,132	-2,238	-6,444	-599		-27,803
Prihod od iznajmljivanja imovine						564	
Dividenda						580	
Ostali op.prihodi						-1,015	
Dobit prije porza	2,728	4,727	2,492	9,786	20,192	2,005	41,930
Porez	-221	-382	-202	-792	-1,634	-162	-3,392
Neto dobit	2,508	4,344	2,290	8,994	18,559	1,842	38,538

Detaljna analiza se može naći u Planu poslovanja za 2025 godinu, koji je sastavni dio ovog dokumenta.

Korišteni finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnost poslovanja Priznavanje finansijskih instrumenata

Klasifikacija i mjerenje

- poslovnom modelu Banke za upravljanje finansijskom imovinom – određuje se na osnovi poslovnog cilja upravljanja finansijskom imovinom odnosno procjene drži li se finansijska imovina radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine ili samo radi prodaje
- karakteristikama ugovornih novčanih tokova finansijske imovine - određuje se na osnovu procjene jesu li ugovorni novčani tokovi finansijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata („SPPI“) na preostali iznos glavnice.

Primjena ovih kriterija dovodi do klasifikacije finansijske imovine u tri kategorije mjerenja:

a) Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

Finansijska sredstva su mjerena po amortiziranom trošku ako se drže u poslovnom modelu čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tokova, a njihovi ugovorni novčani tokovi su SPPI.

U bilansu stanja ova sredstva se iskazuju po amortizovanom trošku, tj. bruto knjigovodstvenoj vrijednosti manjoj od bilo kakvog gubitka umanjenja. Prikazani su pod stavkom “Dati krediti i avansi klijentima”, “Ostala imovina”, “Plasmani kod drugih banaka”, “Obavezna rezerva kod Centralne banke” i “Novac i računi kod banaka”. Novac i računi kod drugih banaka uključuju samo potraživanja (depozite) od centralnih banaka i kreditnih institucija koja se isplaćuju po zahtjevu. Isplativo po zahtjevu znači da oni mogu biti povučeni u bilo koje vrijeme ili sa rokom doznake od samo jednog radnog dana ili 24 sata.

Prihodi od kamata na ova sredstva se izračunavaju metodom efektivne kamate i uključuju se u stavku „Prihodi od kamata i slični prihodi“ u okviru „Neto prihod od kamata“ u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici od umanjenja vrijednosti uključeni su u stavku „Gubici od umanjenja vrijednosti i rezervisanja“. Dobici i gubici od prestanka priznavanja (kao što je prodaja) imovine iskazuju se pod stavkom „Ostali poslovni prihodi“.

U Banci, finansijska sredstva po amortizovanom trošku predstavljaju najveću kategoriju mjerenja, koja uključuje veliku većinu kreditnih poslova prema klijentima, međubankarskom kreditnom poslovanju, depozitima kod centralnih banaka, iznosima u toku poravnanja, trgovinskim i drugim potraživanjima.

b) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI)

Finansijska sredstva dužničkog instrumenta se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) ako su ugovorni novčani tokovi u skladu sa SPPI i drže se u okviru poslovnog modela čiji je cilj postignut prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom imovine. U izvještaju o finansijskom položaju, uključeni su kao „finansijsko sredstvo po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“.

Prihod od kamata na ovu imovinu izračunava se primjenom metode efektivne kamatne stope i uključen je u stavku „Prihodi od kamata“ pod „Neto prihod od kamata“ u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici i gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha kao „Gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja“ dok se u izvještaju o finansijskom položaju prikazuju kroz kapital (OSD). Kao rezultat, uticaj na izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti je isti kao i kod finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku.

Razlika između fer vrijednosti po kojoj se imovina iskazuje u bilansu stanja i komponente amortiziranog troška se priznaje kao akumulirana ostala sveobuhvatna dobit u kapitalu, posebno u okviru revalorizacijske rezerve u izvještaju o promjenama u kapitalu. Promjena za period iskazana je kao OSD u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao „Revalorizacione rezerve“. Kada se finansijsko sredstvo prestaje priznavati, iznos koji je prethodno akumuliran u OSD se reklasificira u dobit ili gubitak i iskazuje kao „Ostali poslovni prihodi“.

Banka klasificira ulaganja u dužničke vrijednosne papire mjerene prema FVOCI. Oni su dio poslovnog modela. „držanje do naplate i prodaja“ Oni se odnose na različite poslovne ciljeve, kao što su ispunjavanje internih / eksternih uslova za rizik likvidnosti i efikasno plasiranje viška strukturne likvidnosti, strateških pozicija odlučениh od strane upravnog odbora, pokretanje i podsticanje odnosa sa klijentima, zamjena kreditnog poslovanja ili drugih aktivnosti poboljšanja prinosa. Zajednička osobina investicija u dužničke instrumente na FVOCI je da je aktivna optimizacija prinosa putem prodaje integralna u postizanju ciljeva. Prodaja se vrši kako bi se optimizirala pozicija likvidnosti ili ostvarili dobici / gubici po fer vrijednosti. Kao rezultat toga, poslovni ciljevi postižu se i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom vrijednosnih papira.

c) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska sredstva čiji ugovorni novčani tokovi se ne smatraju SPPI automatski se mjere na FVPL. U poslovanju Banke to se ne odnosi na zajmove klijentima i dužničke vrijednosne papire. Glavni razlog za neuspjeh u procjeni SPPI-a je da one imaju kritične klauzule kamata koje ne prolaze kvantitativno testiranje koje zahtijeva MSFI 9.

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku prikazane su u izvještaju o finansijskom položaju na poziciji 'Finansijske obaveze mjerene po amortiziranom trošku'. Pod tom pozicijom uključeni su 'Depoziti banaka', 'Depoziti klijenata', 'Pozajmice' i 'Ostale finansijske obaveze'.

Kod naknadnog mjerenja finansijskih obaveza po amortiziranom trošku, troškovi kamata priznaju se u izvještaj o bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope a prikazuju se na poziciji 'Kamatni trošak' pod 'Neto kamatni prihod' u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici nastali kao rezultat prestanka priznavanja finansijske obaveze priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha te prikazuju na poziciji 'Ostali dobici ili gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha'.

Ciljevi i politike u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita

Banka koristi metodologije i tehnike za utvrđivanje i procjenu rizika koje su primjerene rizičnom profilu i strukturi portfolia, veličini i složenosti poslovanja. U skladu sa poslovnom strategijom Banke, ključni rizici su kreditni, tržišni,

kamatni rizik u bankarskoj knjizi, rizik likvidnosti, te operativni rizik. Banka se također fokusira i na upravljanje ostalim vrstama rizika (reputacijski, političko-ekonomski, ESG rizici) kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika.

Analiza profila rizika provodi se temeljem kvalitativne i kvantitativne analize, a polazna osnova je objedinjeni pregled vrsta rizika definisanih kroz Okvir taksonomije rizika Grupe, Zakon o Bankama i Odluka o sistemu internog upravljanja u banci Agencije za bankarstvo FBiH.

Aktivno upravljanje rizicima podrazumijeva sljedeće:

- identifikaciju rizika,
- analizu rizika,
- mjerenje rizika, odnosno procjenjivanje,
- kontrolu i monitoring rizika,
- izvještavanje o rizicima,
- davanje prijedloga za mjere i aktivnosti za izbjegavanje negativnih učinaka rizika.

U svrhu ispunjavanja ključnih ciljeva upravljanja rizicima a koji se odnose na održavanje adekvatnog nivoa kapitala i zadovoljavajućeg nivoa likvidnosti, Banka je uspostavila pouzdan i sveobuhvatan sistem upravljanja rizicima, koji je zasnovan na definisanoj strategiji preuzimanja i upravljanja rizicima i integrisan u sve poslovne aktivnosti i procese obezbjeđujući na taj način usklađenost profila rizika Banke sa utvrđenom sklonošću ka rizicima. Sistem upravljanja rizicima obuhvata upravljanje svim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju

Izloženost tržišnom, kreditnom, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica, i strategija za upravljanje navedenim rizicima i ocjenu njihove efikasnosti

Banka u okviru sveobuhvatne procjene materijalnosti rizika na redovnoj osnovi vrši analizu u cilju utvrđivanja profila rizika. U skladu s tim, funkcije upravljanja rizicima nastoje osigurati da su svi materijalni rizici identificirani, kvantificirani, kvalificirani, te da se njima upravlja i da se kontinuirano prate. Također, procjena rizika se vrši i tokom uvođenja novog proizvoda i/ili modifikacije postojećih, prilikom projektnih inicijativa, procesa eksternalizacije i drugih procesa.

Banka je pripremila procjenu materijalno značajnih rizika na 30.09.2024. godine.

Mjere na zaštiti životne sredine

Banka svoju strategiju usmjerava na sektore i industrije koje imaju potencijal da kreiraju novu vrijednost, radna mjesta i ekonomski prosperitet Bosne i Hercegovine. Snažno zagovaramo koncepte ekološke održivosti i odgovornost prema okolišu, i opredjeljeni smo da ih integrišemo u sve osnove našeg poslovanja, što se može sažeti u četiri ključne oblasti:

- Održivo finansiranje i proizvodi kojima aktivno podržavamo klijente i zajednice u zelenoj tranziciji povećavajući udio zelenih kredita u našem portfoliju
- Anticipacija klimatskih i okolišnih rizika kroz naš sistem korporativnog upravljanja i poslovne prakse
- Javni projekti i inicijative za direktan rad na očuvanju prirode, ali i osvještavanje o odgovornosti prema okolišu u lokalnim zajednicama. Primjeri su projekti finansiranja energetski efikasnog/LED osvjetljavanja javnih prostora u saradnji sa lokalnim samoupravama i institucijama širom BiH, volonterske akcije čišćenja vodenih lokacija, akcija pošumljavanja i sl.
- Povećanje održivosti poslovanja naše organizacije.

U skladu sa ovim, principi očuvanja okoliša prožimaju i implementiraju se kroz sve pilare djelovanja opisane Strateškim planom za 2025-2029 i Planom poslovanja za 2025. godinu, koji je sastavni dio ovog dokumenta.

Prikaz primijenjenih pravila korporativnog upravljanja

Uprava je dužna pripremiti finansijske izvještaje za svaku finansijsku godinu, koji daju istinit i pošten prikaz finansijskog stanja Banke, rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu s važećim računovodstvenim standardima, i odgovorna je za održavanje odgovarajuće računovodstvene evidencije koje omogućavaju pripremu finansijskih izvještaja u bilo kojem trenutku.

Uprava je općenito odgovorna za poduzimanje koraka koji su razumno dostupni radi zaštite imovine Banke i za sprečavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima i dosljedno ih primjenjuje; za donošenje odluka i procjena koje su razumne; i za pripremu finansijskih izvještaja na osnovu vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprikladno pretpostaviti da će Banka nastaviti s poslovanjem. Uprava je odgovorna za podnošenje godišnjeg izvještaja Nadzornom odboru, zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti godišnje finansijske izvještaje za podnošenje Skupštini na usvajanje.

Amir Softić, Predsjednik Uprave Banke
Odgovorno lice